

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr
Börmentetlen levelek
csak ismert keszektől fo-
gadhatnak el.
Készítész nem adatna
vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyitáskor minden gar-
mondsor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HÍVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után
1 kr.
Azonnali költség 50 kr.
Kiemelt díszben a kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért termékek szerint
minden 10 centiméter
után 8 kr számítatik.
Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén”
nyomdába küldendő.

Andrássy Manó gf.

Váratlan halála reánk lesújtólag és fájdalmasan hatott, mert mindenki szerette és tisztelte; szellemdus, szívélyes, barátságos modorával elfeledteté, hogy ő a haza egyik legnagyobb főurainak egyike. Hogy nagy volt, azt legfeljebb csak azért érezhettük, mert a nemzet, a vármegye, különösen pedig a zempléni gazdasági egyesület érdekében — legfőképpen azon idő-
kben a midőn még közvetlenebbül foglal-
kozott az itteni közügyekkel — készséggel s nagy urhoz méltóan adakozott. Szíve nemességéről s jóságáról pedig tanúságot tehet mindenki, aki vele valaha közelebről érintkezett.

Fényes nevéhez méltó, őszinte magyar jelleme, a haza és nemzet eránt táplált forró szeretete, az alkotmányos szabadsághoz való hű ragaszkodása: mind oly diszei valának *Andrássy Manó* grófnak, a melyek emelték őt különösen Zemplén-vármegye szeretetében oly magasra, hogy ugyszólván *közkiadvántra* két ízben volt vármegyénk főispánja. Az ő vezérlele alatt történt 1861. évben, hogy mivel a vármegyeházán a tanácskozást a hatalom lehetetlenné tette, a közgyűlést a helybeli derék piaristákhoz helyezte át és lelkes szavaktól kísérve, a vármegye meghozta az önkény ellen tiltakozó határozatát.

A gazdasági egyesület 30 évig tisztelte őt elnöki székében; 1886-ik évben 25 éves jubileumát ültük meg és egy remek albummal — a melyet a vármegye minden előkelő gazdája alá irt — tiszteltük meg. Utóbbi időkben, az elnöki tisztet csak inkább tiszteletből birta bár, de nem volt nevezetesebb ügy, a melyben az egyesület és vármegye eránti ragaszkodásának és meleg érdeklődésének tanujelét ne adta volna. Büszke volt reá, hogy vármegyénk gazdasági egyesülete ragaszkodott elnökségéhez, mert ezen egyesület tevékenységét s irányát méltányolta és sokra becsülte.

Mult év őszén kisebbszertű kiállításunkon is megjelent s annak becsét s értékét meleg érdeklődésével emelte. Minden alkalommal készséggel részt vett az országos szövetkezeti nagy gyűléseken, egyesületünk kiküldöttei között. Legutóbb, alig pár hónappal ezelőtt, a kir. kereskedelmi miniszternél, a S.-a.-Ujhelyen felállítandó sörgyár ügyében, a tisztelgő küldöttséget vezette.

Andrássy Manó gróf nem tartozott a mindennapi emberek közzé. Rendkívül szívós és rugékony szellemi és testi erővel megáldva, valamint a politikai, ugy nem különben a közélet más terén is folytonosan a korrallal haladva, fáradságot nem ismerő tevékenységet fejtett ki. Utánzó példálul tünt ő fel, mint aki előhaladott kora dacára, oly sokoldalú, fárasztó tevékenységi körben folyton dolgozott

A munka, a tevékenység volt éltető eleme; dusszagságát ugyszólván ennek köszönhetette, s amihez a magyar emberek, különösen a főurak alig birnak érzékkel: teremő ész volt az ipar, különösen a vas-

ipar terén, s kereskedelmi, számító eszével, mondhatnám egyedül állt a hazában.

Gazdaságaiban a fényüzéstől távol bár, de az okszerű s tapasztalati észszerűségen nyugvó rendszert láttuk meghonosítva. Folytonos fejlődés, javulás, szépités, nemesítés tapasztalható uradalmában, a melyeket apró részletekig ismerte, számos elfoglaltatásai dacára azokat mély belátással intézte és szegény embernél is ritkán tapasztalható szorgalommal vezérelte.

Andrássy Manó gf. nagy irt hagyott maga után.

Lelkemből sajnálom őt; de van jeles derék fia *Andrássy Géza* gróf, aki eránt mi és a haza nagy reményeket táplálunk. Az ő rendeltetése az: hogy apja nyomdokain haladva a haza és vármegyénk eránt, szellemi és anyagi kiváló képességeihez képest, maradandó érdemeket szerezzen.

Viczmány Ödön.

Andrássy Manó gróf temetése.

A váratlanul *Görce*-ben elhunyt boldog emlékeztű főurnak s nemcsak a vármegyénkben tisztelt, hanem az ország minden lakója által nagyrabecsült grófnak hült porait *Kraszna-Horka* várában, az *Andrássy* grófi család ősi fészkeben őrzött családi sírboltban, a mult hó 27-én helyezték örök nyugalomra.

Már 26-án este nagyszámu gyászoló közönséget hozott a *Bánréve* s *Dobsina* felől jövő vonat *Rozsnyó* ra. A szomszéd vármegyék és Zemplén vármegye küldöttjei is ezen a vonaton érkeztek.

Vármegyénkbeli ott voltak: *Fischer Gusztav* br. és neje, *Baján Imre*, *Chyzer Kornél* dr., *Dókus Gyula*, *Nemthy Ödön*, *Obláth Mór* dr., *Spilberg József* és a zempléni grófi birtokok összes kezelői, hivatalnokai és az erdész személyzet.

Másnap reggel 1/2 7-kor a rozsnyói pályaudvarban gyülekezett a gyászoló közönség. A bányászok mintegy 150—180-an, diszben zászlóik alatt jelvényeikkel, a rozsnyói bányatanácsos vezérlele alatt, sorakoztak a pályaudvaron. A pályaudvart ezalatt ellepte *Rozsnyó* és a közel vidék lakossága. Hét óra 12 perckor jelezték a külön vonatot, mely a gyászoló családot és a hullát *Budapestről* szállította.

A küldöttségek és a grófi család alkalmazottjai impozáns nagy számban a kijövet előtt foglaltak helyet. Mindenkinek ott ilt arcán az őszinte részvét. A nehéz munkában megedzett bányászok szemében is ott gyöngyözött a könny, melyet nemesszívű pártfogójuk, a kegyes főur, az igazi munkás-barát elvesztése sajtolt ki szivökből.

A külön vonat, mely hét szalonkocsiból és a megboldogult hulláját szállító kocsiból állott, a jelzett időre pontosan érkezett meg.

Elsőnek a megboldogult főur fia, *Géza* gróf és az *Andrássy* családnak ez időszertű feje, *Aladár* gróf, szállottak ki. A siri csend, a fájdalmat sugárzó arcok a legszöintébb részvétet magasztosan fejezték ki. Mindenki sietett részvétét kifejezni, mely láthatólag enyhítő balsamul hatott a szeretett atyát sirató s mély bánatba merült fiai szivvre.

Ezalatt a veres rézből vert szarkofágot magába záró faladát felbontották s a kocsiból kihordották a számtalan sok, remeknél-remekbebb koszorút.

Azután a hullát a gazdaságok tisztjei a halottas kocsira emelték, mely elé négy, gyászlepel-
lel egészen bevont ló volt fogva.

Rozsnyó város összes harangjainak zúgása közt megindult az impozáns nagy gyászmenet, élén a bányászokkal, tűzoltókkal és a papsággal, akiknek élén a ház régi barátja, *Fodor Sándor*, volt parnói plébános, haladt.

A halottas kocsi után az elhunytak egyet-

len fia, *Géza*, és *Andrássy Tivadar* gróf fedetlen fővel haladtak. Ezután következtek a küldöttségek, a grófi család alkalmazottjai és a nagyszámu közönség. Az utcákat és ablakokat, merre a menet elhaladt, a közönség szorongásig megtöltötte, s néma csennel adott kifejezést őszinte részvétének.

Kilenc óra volt, mikor a menet a székes-egyházhoz ért, hol a drága hamvakat ravatalra helyezték. Tizenegy órakor megérkezett *Bellér*-ből az egész gyászoló család s megkezdődött a mise, melyet *Sopper György*, rozsnyói püspök, teljes papi segédlettel végzett.

Félegy órakor a halottasmenet ugyan abban sorrendben, mint a vasutól jött, kivonult a székesegyházból, hogy tovább kísérje az ország nagy halottját végső nyugalma helyére. Közvetlenül a halottas kocsit a grófnak négy veje és unoka-öccsei, mindnyájan gyalog, kísérték. A gyászmenetet beáthatatlan hosszú kocsisor zárta be.

Igy jutott el a menet a *Rozsnyó*-tól 10—12 kilométer távolságra fekvő *Kraszna-Horka-Váralja* községig s fel a festői szép várhegy csúcsa tövéig.

D. u. 1/4 volt, mikor a menet arra a pontra ért, honnan már csak gyalogosan lehet feljutni a kösziklára épült várba.

A hullát most az erdőörök és bányászok felváltva vitték s ravatalra helyezték a felékesített vártemplomban. Penban 4 óra volt, mikor a rozsnyói püspök és a nagyszámu papság ide érkezett. A templom zsuffolóság megtelt részvevő közönséggel. Kis vártatva megzendült a rozsnyói kispapok kórusa. Lélekemelő gyászos daluk elhangzása után kezdődött tulajdonképpen a temetés szertartása, mely egy óra hosszant tartott.

Az énekkar utolsó gyászdalának elhangzása után a gazdasági tisztség leemelte a diszes ravatalról a koporsót s élén a püspökkel, megindult a menet a fejedelmi pompával s az elhunyt gróf nemes izlése szerint olasz-stilban épült sírbolthoz. Itt örök nyugalomra helyezték a nemes gróf hulláját, hogy ott nagy és nemes életének faramalmit kipihenje.

Andrássy Manó grófban nemcsak a mi vármegyénk, de az egész ország egyik hű és nagy fiát gyászolja s emléke a pórtól kezdve a legnagyobb irtig élni fog; mert azok közé a kevesek közé tartozott a nemeslelkű főur, ki mindennek a mi szép nemes és jó, — önzetlen barátja, pártolója volt. Hogy igazi emberbarát volt, azt legfényesebben bizonyította a gyászoló közönség s az ezek között éppen a legerhesebb munkára hivatott bányász-munkásoknak igaz részvéte.

Legyen könnyű porai fölött a haza földé, melynek felvirágoztatására oly nagy tevékenységet fejtett ki.

Nyugodjék békével

Áldás emlékére!

—s.

A vármegyei gazdasági egyesület nevében *Andrássy Manó* koporsójára *Viczmány Ödön* *Andrássy Tivadar* gf. utján koszorút helyeztetett. Az egyesületnek ily módon kifejezett figyelméért az elhunytak fia, *Andrássy Géza* gf., az egyesületnek levélben hálás köszönetét nyilvánította.

Hegyaljánk érdekében.

A kir. földmívelési minister úr megbizottja, *Miklós Gyula* országos borászati kormánybiztos, mint lapunk ma egy heti számában előre jeleztük, mult hó 27-án Sátoralja-Ujhelyben járt, hogy a *Hegyalja* védelme érdekében főispán öméltóságánál a szőlős gazdákkal szűkebb körben értekeztek.

Az értekezletre meghívást kaptak *Hammersberg Jenő*, *Becske Bálint*, *Kán Frigyes*, *Miklós Béla*, *Nyomarkay József*, *Pintér Ferenc*, *Szeghy Gyula* hegyljai szőlőbirtokosok, *Kosinski Viktor*, a tarczali vincellériképző iskolának új igazgatója, továbbá *Horváth József*, várm. tb. főjegyző, *Kossuth János* dr., a várm. gazd. egyesület titkára és *Dongó Gy. Géza*, várm. főszámvevő, a kit elnöklő főispán

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentelen levelek
 csak ismert közéleti fo-
 gadtatnak el.
 Kéziratok nem adatna
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondosor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HÍVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díszben a kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért törmétek szerint
 minden 10 centiméter
 után 5 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetők a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Andrássy Manó gf.

Váratlan halála reánk lesújtólag és fájdalmasan hatott, mert mindenki szerette és tisztelte; szellemdus, szívélyes, barátságos modorával elfeledteté, hogy ő a haza egyik legnagyobb főurainak egyike. Hogy nagy volt, azt legfeljebb csak azért érezhettük, mert a nemzet, a vármegye, különösebben pedig a zempléni gazdasági egyesület érdekében — legfőképpen azon időben a midőn még közvetlenebbül foglalkozott az itteni közügyekkel — készséggel s nagy urhoz méltóan adakozott. Szíve nemességéről s jószágáról pedig tanúságot tehet mindenki, aki vele valaha közelebről érintkezett.

Fényes nevéhez méltó, őszinte magyar jelleme, a haza és nemzet eránt táplált forró szeretete, az alkotmányos szabadsághoz való hű ragaszkodása: mind oly diszei valának *Andrássy Manó* grófnak, a melyek emelték őt különösen Zemplén-vármegye szeretetében oly magasra, hogy ugyszólván *közkívánatra* két ízben volt vármegyénk főispánja. Az ő vezérlele alatt történt 1861. évben, hogy mivel a vármegyeházán a tanácskozást a hatalom lehetlenné tette, a közgyűlést a helybeli derék piaristákhoz helyezte át és lelkes szavaktól kísérve, a vármegye meghozta az önkény ellen tiltakozó határozatát.

A gazdasági egyesület 30 évig tisztelte őt elnöki székében; 1886-ik évben 25 éves jubileumát ültük meg és egy remek albummal — a melyet a vármegye minden előkelő gazdája alá irt — tiszteltük meg. Utóbbi időkben, az elnöki tisztet csak inkább tiszteltetből birta bár, de nem volt nevezetesebb ügy, a melyben az egyesület és vármegye eránti ragaszkodásának és meleg érdeklődésének tanujelét ne adta volna. Büszke volt reá, hogy vármegyénk gazdasági egyesülete ragaszkodott elnökségéhez, mert ezen egyesület tevékenységét s irányát méltányolta és sokra becsülte.

Mult év őszén kisebbszerű kiállításunkon is megjelent s annak becsét s értékét meleg érdeklődésével emelte. Minden alkalommal készséggel részt vett az országos szövetkezeti nagy gyűléseken, egyesületünk kiküldöttei között. Legutóbb, alig pár hónappal ezelőtt, a kir. kereskedelmi miniszternél, a S.-a.-Ujhelyen felállítandó sörgyár ügyében, a tisztelgő küldöttséget vezette.

Andrássy Manó gróf nem tartozott a mindennapi emberek közzé. Rendkívül szívós és rugékonny szellemi és testi erővel megáldva, valamint a politikai, ugy nem különben a közélet más terén is folytonosan a korral haladva, fáradságot nem ismerő tevékenységet fejtett ki. Utánzó példálú tűnt ő fel, mint aki előhaladt kora dacára, oly sokoldalú, fárasztó tevékenységi körben folyton dolgozott.

A munka, a tevékenység volt éltető eleme; dugazdagságát ugyszólván ennek köszönhetette, s amihez a magyar emberek, különösen a főurak alig birnak érzéssel: teremő ész volt az ipar, különösen a vas-

ipar terén, s kereskedelmi, számító eszével, mondhatnám egyedül állt a hazában.

Gazdaságaiban a fényűzéstől távol bár, de az okszerű s tapasztalati észszerűségen nyugvó rendszert láttuk meghonosítva. Folytonos fejlődés, javulás, szépítés, nemesítés tapasztalható uradalmában, a melyeket apró részletekig ismerte, számos elfoglaltatásai dacára azokat mély belátással intézte és szegény embereknél is ritkán tapasztalható szorgalommal vezérelte.

Andrássy Manó gf. nagy irt hagyott maga után.

Lelkemből sajnálom őt; de van jeles derék fia *Andrássy Géza* gróf, aki eránt mi és a haza nagy reményeket táplálunk. Az ő rendeltetése az: hogy apja nyomdokain haladva a haza és vármegyénk eránt, szellemi és anyagi kiváló képességeihez képest, maradandó érdemeket szerezzen.

Viczmándy Ödön.

Andrássy Manó gróf temetése.

A váratlanul *Görce*-ben elhunyt boldog emlékeztü főúrnak s nemcsak a vármegyénkben tisztelt, hanem az ország minden lakója által nagyrabecsült grófnak hült porait *Kraszna-Horka* várában, az *Andrássy* grófi család ősi fészkeben őrzött családi sírboltban, a mult hó 27-én helyezték örök nyugalomra.

Már 26-án este nagyszámu gyászoló közönséget hozott a *Bánréve* s *Dobsina* felől jövő vonat *Rozsnyó* ra. A szomszed vármegyék és Zemplén vármegye küldöttségei is ezen a vonaton érkeztek.

Vármegyénkbeli ott voltak: *Fischer* Gusztav br. és neje, *Baján* Imre, *Chyzer* Kornél dr., *Dókus* Gyula, *Nemthy* Ödön, *Obláth* Mór dr., *Spilenberg* József és a zempléni grófi birtokok összes kezelői, hivatalnokai és az erdész személyzet.

Másnap reggel 1/2 7-kor a rozsnyói pályaudvarban gyülekezett a gyászoló közönség. A bányászok mintegy 150—180-an, diszben zászlóik alatt jelvényeikkel, a rozsnyói bányatanácsos vezetése alatt, sorakoztak a pályaudvaron. A pályaudvart ezalatt ellepte *Rozsnyó* és a közel vidék lakossága. Hét óra 12 perckor jelezték a külön vonatot, mely a gyászoló családöt és a hullát *Budapest*ről szállította.

A küldöttségek és a grófi család alkalmazottjai impozáns nagy számban a kijövet előtt foglaltak helyet. Mindenkinek ott ilt arcán az őszinte részvét. A nehéz munkában megedzett bányászok szemében is ott gyöngyözött a köny, melyet nemesszivü pártfogójuk, a kegyes főur, az igazi munkás-barát elvesztése sajtolt ki szívökből.

A külön vonat, mely hét szalonkocsiból és a megboldogult hulláját szállító kocsiból állott, a jelzett időre pontosan érkezett meg.

Elsőnek a megboldogult főur fia, *Géza* gróf és az *Andrássy* családnak ez időszertinti feje, *Aladár* gróf, szállottak ki. A siri csend, a fájdalmat sugárzó arcok a legszöintébb részvétet magasztosan fejezték ki. Mindenki sietett részvétét kifejezni, mely láthatólag enyhítő balsamul hatott a szeretett atyát sirató s mély bánatba merült sui szívre.

Ezalatt a veres rézből vert szárkofágot magába záró faládát felbontották s a kocsiból kihordották a számtalan sok, remeknél-remekbebb koszorút.

Azután a hullát a gazdaságok tisztjei a halottas kocsira emelték, mely elé négy, gyászlepel-vel egészen bevont ló volt fogva.

Rozsnyó város összes harangjainak zugása közt megindult az impozáns nagy gyászmenet, élén a bányászokkal, tüzoltókkal és a papsággal, akiknek élén a ház régi barátja, *Fodor* Sándor, volt parnói plébános, haladt.

A halottas koci után az elhunytat egyet-

len fia, *Géza*, és *Andrássy Tivadar* gróf fedetlen fővel haladtak. Ezután következtek a küldöttségek, a grófi család alkalmazottjai és a nagyszámu közönség. Az utcákat és ablakokat, merre a menet elhaladt, a közönség szorongásig megtöltötte, s néma csenddel adott kifejezést őszinte részvétének.

Kilenc óra volt, mikor a menet a székes-egyházhoz ért, hol a drága hamvakat ravatalra helyezték. Tizenegy órakor megérkezett *Bellér*-ből az egész gyászoló család s megkezdődött a mise, melyet *Sopper* György, rozsnyói püspök, teljes papi segédlettel végzett.

Félegy órakor a halottasmenet ugyan abban sorrendben, mint a vasutól jött, kivonult a székes-egyházból, hogy tovább kísérje az ország nagy halottját végső nyugalma helyére. Közvetlenül a halottas kocsit a grófnak négy veje és unoka-öccsei, mindnyájan gyalog, kísérték. A gyászmenetet beáthatatlan hosszú kocsisor zárta be.

Igy jutott el a menet a *Rozsnyó*-tól 10—12 kilométer távolságra fekvő *Kraszna-Horka-Váralja* községig s fel a festői szép várhegy csúcsa tövéig.

D. u. 1/4 volt, mikor a menet arra a pontra ért, honnan már csak gyalogosan lehet feljutni a kősziklára épült várba.

A hullát most az erdőörök és bányászok felváltva vitték s ravatalra helyezték a felékesített vártemplomban. Penban 4 óra volt, mikor a rozsnyói püspök és a nagyszámu papság ide érkezett. A templom zsuffolóságig megtelt részvevő közönséggel. Kis vártatva megindult a rozsnyói kispapok kórusa. Lélekemelő gyászos daluk elhangzása után kezdődött tulajdonképpen a temetés szertartása, mely egy óra hosszant tartott.

Az énekkar utolsó gyászadalának elhangzása után a gazdasági tisztség leemelte a diszes ravatalról a koporsót s élén a püspökkel, megindult a menet a fejedelmi pompával s az elhunyt gróf nemes izlése szerint olasz-stilban épült sírbolthoz.

Itt örök nyugalomra helyezték a nemes gróf hulláját, hogy ott nagy és nemes életének fáradsalmait kipihenje.

Andrássy Manó grófnak nemcsak a mi vármegyénk, de az egész ország egyik hű és nagy fiát gyászolja s emléke a pórtól kezdve a legnagyobb irtig élni fog; mert azok közé a kevesek közé tartozott a nemeslelkü főur, ki mindennek a mi szép nemes és jó, — önzetlen barátja, pártolója volt. Hogy igazi emberbarát volt, azt legfényesebben bizonyította a gyászoló közönség s az ezek között éppen a legterhebb munkára hivatott bányász-munkásoknak igaz részvéte.

Legyen könnyü porai fölött a haza földje, melynek felvirágoztatására oly nagy tevékenységet fejtett ki.

Nyugodjék békével

Áldás emlékére!

—s.

A vármegyei gazdasági egyesület nevében *Andrássy Manó* koporsójára *Viczmándy* Ödön *Andrássy* Tivadar gf. után koszorút helyeztetett. Az egyesületnek ily módon kifejezett figyelmét az elhunytak fia, *Andrássy Géza* gf., az egyesületnek levélben hálás köszönetét nyilvánította.

Hegyaljánk érdekében.

A kir. földmívelési miniszter úr megbizottja, *Miklós* Gyula országos borászati kormánybiztos, mint lapunk ma egy heti számában előre jeleztük, mult hó 27-án Sátoralja-Ujhelyben járt, hogy a *Hegyalja* védelme érdekében főispán öméltóságánál a szőlös gazdákkal szükebb körben értekeztek.

Az értekezletre meghívtak kaptak *Hammersberg* Jenő, *Becske* Bálint, *Kán* Frigyes, *Miklós* Béla, *Nyomárkay* József, *Pintér* Ferenc, *Szeghy* Gyula hegyljai szőlőbirtokosok, *Kosinski* Viktor, a tarczali vincellérképző iskolának új igazgatója, továbbá *Horváth* József, várm. tb. főjegyző, *Kossuth* János dr., a várm. gazdasági egyesület titkára és *Dongó* Gy. Géza, várm. főszámvevő, a kit elnöklő főispán

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

öméltósága az értekezleti jegyzőkönyv szerkesztésével bízott meg.

A két óra hosszáig folyt értekezleten sok üdvös eszme jutott felszínre.

Miklós Gyula kormánybiztos azt javasolta, hogy az eddig folytatott védekezés módjának állandósítása, ugyisintén a filloxera ellen alkalmazott eszközöknek intenzívebb alkalmazása végett a gazdasági érdekcsoportok alakulásának szövetkezetté. Kilátásba helyezte pedig, hogy az új szőlők telepítésére használható futó (immunis) homokföld megvásárolhatóságát az országos kormány hosszú lejárata és csak öt év múlva törlesztendő kölcsönök nyújtásával fogna elősegíteni. Végül fölemlítette, hogy a szőlőművelés új módjával leendő megismerkedés s annak begyakorlása végett a tarczali vincellérképző iskolában állandó tanfolyamokat tartanak hegyaljai szőlőmunkások számára.

Főispán öméltósága kinyilatkoztatta, hogy az országos kormányának a Tokaj-Hegyalja érdekében kifejezett jóindulatát úgy a maga nevében, mint a szőlőbirtokos közönség részéről hálással fogadja ugyan; de mert a szövetkezeti hajlandóság, a közel múltból felmaradt s még ma is élénk emlékezetben élő csalódások miatt, a hegyaljai gazdasági érdekcsoportból teljesen hiányzik s mert a hajlandóságnak újból való felkeltésére aligha akadna szerencsés vállalkozó, a szövetkezetek létesítésének eszméjét nem tartja életrevalónak. A gyéritéstől is keveset remél; mert a szép jövődöléseknek nem adott igazat a tapasztalat. Akik saját maguk jó szántából folytatják a szénkénevező eljárást, ám tegyék s óhajtandó, hogy az országos kormány ezeket minden irányban támogassa; de ujabban propagandát csinálni a gyéritésnek: a legutóbb hallottak után sem érezheti magát indítatva. — Ami pedig a homoktalaj beültetését illeti, az a meggyőződése, hogy szövetkezeti uton ez sem fog célhoz vezetni. Céla vezető út és mód, meggyőződése szerint csak egy lehet és van, az t. i. ha a kormány maga vásárol alkalmas homokterületeket, s bizonyos modalitások szerint kiosztja azokat kultúra alá leendő vétel végett az arra vállalkozó egyeseknek. Hogy ilyen módon a kereslet nagyobb lesz a kínálatnál, arról teljesen meg lehet mindenki győződve. Aki a községek szövetkezetében gondolja feltalálni a mentő ideát, céltalanul fárassza magát, és csak a drága időt vesztegeti. Az államkormány bizonny meg egy embert, mint pleinpontenciáriust, aki a szőlőtelepítésre alkalmas területet megvásárolja s a további teendőket az államkormány felelősségére intézi. De ismételve hangsúlyozza, hogy sietni kell, mert: *az idő pénz!*

Hammersberg Jenő saját tapasztalataival is dokumentálván az öméltósága által mondottakat, fejtegette, hogy a kormányának eddig ösmeretes intenciója két irányból törekedett megmenteni a Hegyalját s borvidékét az elpusztulástól; vagyis célja volt szénkénevezéssel fentartani azt, ami még fentartható a szőlőterületekből, s kísérleti telepeket állítani föl amerikai és direkt termő vesszőkkel. Azután így folytatta: a szénkénevezés nem biztat eredménnyel, az amerikai és direkt termő szőlőfajok sem ígérnek maradandó sikert, mert ha egy-két helyen jól beváltak vagy beválnának is, mivel szétszórtan és elszigetelve jelennek meg, továbbra való megoltalmazásuk a dara zsaktól, seregélyektől, tolvajoktól ugyiszólván a lehetetlenséggel határos dolog. A kormány segítségével létesített kísérleti telepek száma és értéke nagyon csekély. Mindjárt kezdőben nagy hibájuk volt ezeknek a telepeknek az, hogy felállításuknál nem fordítottak kellő figyelmet rájuk. Nem próbálták ki azokat a talajneknek megfelelő szőlőfajokkal. Ültetésük módja is szakértelmetlen volt. Mikor létesültek, már akkor is csak nagy protekcióval lehetett hozzájutni annyi-amennyi és olyan-ami szőlővesszőhöz. Az országos kormány ha kellő módon segíteni akar rajtunk, adjon kellő eszközöket kezünkbe.

Óhajtandónak tartja, hogy:

1. A kir. földművelési miniszter úr minden arra való községben álltasson nagyobb kísérleti telepet és pedig olyan elhelyezéssel, hogy az a hegyaljánál, közepén és tetejében is kipróbálja a talajneknek megfelelő fajokat kellő vesszőmennyiséggel.

2. Adjon a kormány a községi telepekhez kellő számban szakerőket.

Ami pedig a homok-telepítést illeti, avval sietni kell. A kormány keresse ki a futó-homok területeket és váltsa magához. Ő is helyesli azt a tervet, hogy a tarczali vincellérképző iskolához állandó munkások hivatnak be a községekből kiképzetté végett.

Végül melegen ajánlja a kormány figyelmébe a selyemtenyésztés ügyének felkarolását. E téren elől járhatna buzdító példával s a tarczali vincellérképző iskolánál eperfatelepet létesíthetne. Az eperfaültetést össze lehetne kötni az utak szélei nek befásítását célzó intézkedésekkel. A mi klímánk alatt, mely forrósága miatt a gyümölcsfákra nagyon kedvezőtlen, jól és otthonosan érezné magát az eperfa. És a selyembogár tenyésztés kitünő mellékkeresetül szolgálna a népek, mert a fásztól fizikai munkára még képtelen gyermekeknek vagy a testi erejükben már hanyatló nőknek képezne főfoglalkozását.

Kosinski Viktor, igazgató, most, amikor még maga is egészen új ember a Tokaj-Hegyalján s a számára kijelölt működési körben, részletes programot nem adhat. Tervét, a rövid idő alatt szerzett itteni tapasztalatok alapján csak általánosságokban fogalmazva terjesztheti elő. Avval azonban már is tisztában van, hogy:

1. Elméleti és gyakorlati előadásokkal foglalkoztatni a közönséget még ma is nagyon korai. Ahol az A hiányzik, ott B-t mondani telepek létesítése és szervezése. A mostani telepek, amelyek felett mindenki rendelkezik, de értük senki sem felelős, nem szervezett telepek. Ezen visszas helyzetben segíteni kell. Szükséges, hogy azokat kizárólag a kormány vegye gondozása és rendelkezése alá és csak ha fejlődésbe jutottak kapcsolja velük össze a magán tevékenységet.

2. Ami a homok-kultúrát illeti, ilyen telepítés eddig alig van 4—5. Ez kevés. Tovább kell kutatni az alkalmas területek után, de az állam nevében és felelősségével.

3. A szőlőművelés új módjának megismertetésére a munkás-tanfolyam legcélravezetőbb út, mint azt már próbák és példák is igazolják. Amibe eddig az együgyű munkást belebeszélni nem lehetett, így, gyakorlati tanfolyamon, célt lehet vele érni, mert, ugyiszólván, maga magát dolgozza belé az új rendszerbe, midőn fáradsága eredményét önmaga körül gyönyörködve szemléli.

Főispán úr öméltósága egy szebb jövő biztosítékát látja az igazgató kijelentéseiben. Tudja, hogy az országos kormány a legjobb indulattal van irányunkban s a pénzügyminiszter úr öccsiája nemcsak ezeket, de, mert egy nemzeti kincs megmentéséről van szó, százezreket sőt milliókat is hajlandó áldozni a Tokaj-Hegyalja vagyoni jólétének továbbra való fentartásáért és regenerálásáért. Kéri a borászati kormánybiztos, hogy a földmívelési miniszter úr öccsiáját a most hallottak felől tájékoztassa; különösen pedig iparkodjék megnyerni öccsellencsiáját annak az eszmének és közóhajtásnak, hogy a homok-területeket állami tulajdonná tévén, ezeknek valamint a kísérleti telepeknek szőlővel leendő benépesítését saját hatáskörében, saját felelősségére létesítse — és tárja eképen élénk mindazt, amit a közjólét emelése érdekében a tapasztalati tudomány javall, a gyakorlat helyesel.

Miklós Gyula, kormánybiztos, szintén abbéli reményének adott kifejezést, hogy az új éra, mely az ország finánciális helyzetében *Wekerle* öccsellencsiájának a kormányba való belépésével kezdődött, csak üdvös hatással lesz a Hegyalja megmentésére eddig kétes sikerrel alkalmazott kísérleteknek új rendszerére. Azután kérdést intéz avégből, hogyan és hol gondolná az értekezlet felállítandóknak az új kísérleti telepeket.

Főispán úr öméltósága e pontnál általánosságban óhajtandónak jelezte, hogy e telepek a lehetőséghez mérten közel az országutakhoz, könnyen megközelíthető és szembeötlő helyeken létesítenek.

Hammersberg Jenő javaslata szerint: az államköltségen felállítandó új kísérleti telepek állomásai lennének:

I. kerületben: Szántó, Talya, Mád.

II. kerületben: Tarczal, Tokaj Bodrog-Keresztúr.

III. kerületben: Lisszka, Tolcsva, Erdő-Bénye.

IV. kerületben: S. Patak.

V. kerületben: S.-a. Ujhely.

Ezeket kívül, egészen bizonyosnak látszik, hogy kísérleti telepeket az államtól remélt támogatással a községek és magánosok is állítanának föl; óhajtandó azonban, hogy ezek a telepek is állami felügyelet alá helyezkedjenek. — Egy-egy telep minimális területe lenne 4—5 hold, mert csak így lesz képes arra, hogy egy-egy vidéknek talajneveit és fekvésének különbözőségét magában foglalhassa.

Főispán öméltósága Szerencs, Tarczal, Tokaj, B.-Keresztúr, Lisszka, Tolcsva, Patak és Ujhely községeket tartja arra valóknak, hogy onnan 1—2 megbízható munkás, összesen nem több, mint 18, a tarczali vinc. képző iskola munkás-tanfolyamára felvétessék.

Horváth József indítványozta, hogy az értekezletnek konkrét megállapodásai a törvényhatóság elé terjesztessenek s a vármegye közgyűlése az értekezlet intencióinak erkölcsi támogatására felkeressék.

Miklós Gyula, kormánybiztos, sajnálattal említi, hogy Zemplén-vármegyéből eddig nem tettek ajánlatok a szőlő telepítésre alkalmas homokterületeknek eladására nézve s még arról sincs tudomása, vannak e itt, a Hegyaljához közel, futó-homok-területek. Azután *Szabolcs* vármegye területéről, a velünk szomszédos, vagy hozzánk közelebb eső határszélekről felsorolt pár ezer holdnyi homok földet, melyek a tulajdonosoktól elég jutányos árban megvehető.

Az értekezlet felemlítette, hogy *Kövesd, Szentés, K. Helmeccs, Szerdahely, Luka, Szomotor, Patak, Leányvár, Vajdacska, K.-Géres, Ujhely, Tarczal* községei köztudomás szerint immunis homok talajjal bírnak. Szabolcsból alkalmasak lennének és Zemplénre nézve könnyen hozzáférhetőek a *Zalkod, Kenyészló, Báj, Csobaj* és *Priügy* községek határaiban

létező homok-földek, Egyébként felkérte a vármegye alispánja: a járási főszolgabírák által tétessen jelentést arról, hogy az egyes járások mely községeinek határaiban s mily kiterjedésben találhatók futó-homokföldek, kik a tulajdonosok és holdanként mennyiért lennének hajlandók örök áron értékesíteni. A kormánybiztosnak pedig mindenekelőtt a K. Kövesdtől Tokajig terjedő bodrogközi szakaszt ajánlották figyelmébe és tuzetes megvizsgálásra.

Hammersberg Jenő a kísérleti telepek és a homok területek közgazdasági fontosságát kombinatív mérlegelvével kiemelte, hogy habár a szénkénevezés, az amerikai alanyokba való oltás, a direkt termő amerikai szőlőfajok meghonosítása, az eddigi tapasztalatok szerint, nagyon problematikus értékű és szinte biztosra vehető, hogy a következő évek szüreti csak csekély percentjét fogják képezni a korábbi évek szüreti eredményeinek: de a homoki kultúra mégis nagy vívmány lenne, mert a homok területeken nyert borral a hegyi termést megjavíthatjuk, pincéinket továbbra is értékesíthetjük, szóval a Hegyalja jövőjében így még reménykedhetünk.

Kun Frigyes megjegyezte, hogy a homok-kultúra segítségével a furmintot is megmenthetjük; mert ha most elviszszük a homokra, a filoxera elpusztulása után ismét visszahozhatnók szőlőhegyeinkre.

Főispán öméltósága az eszmecserében kiforrott nézeteket összegezvé, abbéli hitének adott kifejezést, hogy a Hegyaljának drága kincse, a furmint nektárja, megmenthető, s a nemzeti vagyon értéke az ujonnan telepítendő homoki szőlők által még fokozódni is fog. Jó eredményként jósolja azt is, hogy a Bodrogköz népe, ha maga előtt látja az állam által nyújtott példát, követésére serken s talán rövid 4—5 esztendő elmúltával a Bodrog özön kiterjedt új szőlőgazdaság nyílik a közvagyonosodás javára.

Szóval az értekezlet azt a jó reménységet táplálva osztott szét, hogy ha az állam-kormány hamar segít, kétszeresen segít és még alaposan segíthet is rajtunk.

Akkor aztán a Tokaj-Hegyalja nem volt hanem lesz!

Hanem ne felejtsek el egy pillanatra sem ott fent, amit *Franklin B.* mondott: *»time is money«* — az idő pénz.

És az idő a tizenkettedik órára jár!

Vármegyei ügyek.

A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 11-én d. u. ülést tart.

A közigazgatási állandó bizottság f. hó 11-én d. u. tanácskozik fog.

Az ideai fősorozás immár a vármegyének mind a tíz járásában veget ért. Előttünk van a hivatalos kimutatás. Eszerint az állítás kötelesek száma volt a tíz járásban összesen: 8503, az ujonc jutalékra besoroztak: 836 legényt, ami a felhívottaknak gyenge 10%-je. Egy éves önkéntes mindössze csak 11. A hadsereg póttartalékába besoroztak 136 egyént, a honvédség póttartalékába 69-et. Távol maradtak száma: 3375.

Törvényjavaslat

a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben.

(VIII. közlemény.)

III. RÉSZ.

V. FEJEZET.

A járási tanács.

Oly vármegyékben, melyek területe 3000 négy-szögkilométert meghalad^{*)}, a járás, vagy két szomszédjárás helyi ügyei gondozására az alább körülírt hatáskörrel járási tanácsok létesíthetők. Ily vármegyékben a járási tanács alakítását a törvényhatósági bizottság közgyűlése, vagy a közigazgatási bizottság kezdeményezésére, de bármely esetben mindkét testület meghallgatása után, a belügyminiszter határozza el. Járási tanács a fentjelzett módon ugyanazon vármegye egy vagy több, vagy összes járásában, sőt úgy is engedélyezhető, hogy egy járási tanács hatásköre két szomszéd járásra terjedjen. Ha a járási tanácsal felruházott járás területén rendezett tanácsú város fekszik: a járási tanács hatásköre erre is kiterjed, de csak annyiban, a mennyiben a rendezett tanácsú városok és a járás közös érdekei merülnek fel. A járási tanács a belügyminiszter által felosztható, hatáskörén ha túllép, vagy a felosztást állami vagy helyi érdekek indokolják. (202. §.)

A járási tanács elnöke az illető járás főszolgabírája illetőleg szolgabírája, ha két járásra alkittatik egy járási tanács, akkor az elnököt az egyesített két járás főszolgabírái, illetőleg szolgabírái közül a főispán jelöli ki, a székhelyet pedig

^{*)} Zemplén várm.-é 6351 □ klm.

az alkotandó szabályrendelet határozza meg. A járási tanács tagjai: a törvényhatósági bizottság közgyűlése által választott legalább 8 és legfeljebb 12 tag; oly esetben, midőn a járási tanács két járásra terjesztett ki, tagja a tanácsnak a másik járás azon főszolgabírája vagy szolgabírája is, ki elnöknek nem lett kijelölve és végre ha a területbe rendezett tanácsú város esik, a járási tanács tagja ezen város polgármestere is. A választott tagok számát a törvényhatósági bizottság közgyűlése határozza meg azon szabályrendeletben, melyet a járási tanács szervezéséről megalkotni és jóváhagyás végett a belügyministerhez a járási tanács engedélyezésére vonatkozó felterjesztéssel egyidejűleg bemutatni köteles. Ha a járási tanács hatásköre két járásra, illetőleg egy vagy több rendezett tanácsú városra terjed ki, a tagok választása akként eszközölendő, hogy minden járás és minden rendezett tanácsú város legalább két választott tag által képviselve legyen. A járási tanács választott tagjainak fele a törvényhatósági bizottság oly legtöbb adófizető tagjai sorából választandó, kik az illető járásban, illetőleg járásokban vagy rendezett tanácsú városokban ingatlanl birnak vagy ott laknak; a másik fele ellenben oly bizottsági tagok sorából választandó, illetőleg választható, kik az érdekelt járások és rendezett tanácsú városok valamely választókerületéből lettek a bizottságba választva, vagy kik a törvényhatósági bizottságnak ugyan nem tagjai, de az érdekelt járásokban, illetőleg rendezett tanácsú városokban ingatlan birtokkal vagy rendes lakhelyvel birnak. (203. §.)

A járási tanács választott tagjai 6 évre választatnak. Azok fele minden 3-ik év végével kilép. (204. §.)

A járási tanács tagja nem lehet az a ki a 158. §. rendelkezései szerint bizottsági tag nem lehet. Állami tisztviselő és községi előjárók a járási tanács választott tagjai közé akkor sem választhatók, ha különben a törvényhatósági bizottságnak tagjai. (206. §.)

A járási tanács hatásköre a következő: a) a járást vagy annak egyes községeit érdeklő ügyekben a törvényhatósági és közigazgatási bizottságoknak úgy az egyes igazgatási ágak főnökeinek, mint a járási főszolgabírónak megkeresésére véleményt ad. Községi szabályrendeletek, költségvetések és zárszámadások felülvizsgálata előtt a járási tanács véleménye mindig meghallgatandó; b) indítványozási joggal bir egy a járási szolgabíró, mint más hatósági közeggel szemben oly intézkedések elrendelésére nézve, melyek a járás vagy a járásba tartozó valamely kis vagy nagy község közigazgatási viszonyait érintik. Az illető hatóság a járási tanácsot javaslatának elintézéséről értesíteni köteles; c) a törvényhatósági bizottság elé indítványokat terjeszthet; d) figyelemmel kíséri a járás közigazgatási, közművelődési és jótékonyági érdekeit s ezen célból egyes telepek, szakiskolák, népnevelési tanintézetek, óvodák gyermekmenhelyek, gyógyintézetek (kórházak menházak, árvaházak és más vállalatok vagy intézetek) felállítását és szervezését, illetőleg ezek segélyezését javaslatba hozza, azok létesítéséhez a községek csoportosítását közvetíti és a vonatkozó szabályrendeleteket a községekkel tárgyalatja; e) kezdeményezi és fejleszti a társadalmi tevékenységet a járás közigazgatási, közművelődési és jótékonyági érdekeinek terén és a végből gazdasági egyesületek, hitelszövetkezetek, tüzoltó egyesületek és más hasonló törekvésű egyesületek létesítését közvetíti; g) megválasztja az adókievítő bizottság 2 rendes és 2 póttagját (1883. LXV. t. c. 19. §.) figyelemmel kíséri a járáshoz tartozó kis és nagy községek előjáróinak működését; i) kiváló figyelemmel kíséri a kis és nagy községek fejlődését és működését; k) a kis és nagy községek évi költségvetéseit és zárszámadásait a törvényhatósági bizottsághoz, illetve az állandó választmányhoz való felterjesztés előtt tárgyalja és észrevételeivel, illetőleg javaslatával látja el; l) körjegyzői, körorvosi, illetőleg egészségügyi és állategészségügyi körök szervezése tárgyában előzetes véleményt ad; o) a törvényhatósági bizottság elé évi jelentést terjeszt, melyben a járás és a hozzá tartozó községek állapotát vázolja, a fontosabb adatokat előterjeszt és javaslatait előadja. E jelentés minden év február haváig adandó be. (207. §.)

Oly vármegyékben, hol járási tanács alakítatik, a vármegyei pótadó azon része, mely az egész vármegyét egyenlően érdeklő költségek fedezésére nem szükséges, a törvényhatósági bizottság közgyűlése által a járások közt felosztandó s a pótadó ezen részének felhasználása iránt a járási tanács intézkedik. (209. §.)

A járási tanács rendelkezésére bocsátott jövedelmek a járás székhelyén levő adóhivatal által kezeltetnek s ezekre nézve az utalványozási jog a járási tanács rendelkezéséhez képest a járási szolgabírót illeti még. (210. §.)

A járási tanács ülésben határoz. Az ülés határozatképességéhez az elnökön kívül legalább 4 választott tag jelenléte szükséges. Ha azonban a tagok második összehívás esetén sem jelennének

meg határozatképes számban, a jelenlevők határoznak. (211. §.)

A járási tanács fogalmazási teeneit a járási főszolgabíró látja el, a főszolgabíró rendelkezéséhez képest. Az ülésekről jegyzőkönyvek vezetendők és azok a főszolgabírónak hivatásban őriztetnek. (213. §.)

A rendes ülések száma és határideje a 203. §-ban említett szabályrendeletben állapítandó meg. Rendkívüli ülést a főszolgabíró hívhat össze, a tanács 5 választott tagja írásban bejelentett kívánatára pedig ily ülést összehívni köteles. (214. §.)

A járási tanács hatáskörében hozott intézkedések a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felebevezethetők. A főszolgabíró a tanács minden intézkedését annak hozatalától számított 15 nap alatt felülvizsgálat végett a közigazgatási bizottsághoz felterjeszheti és annak hatályát egyidejűleg felfüggesztheti. (215. §.)

Oly vármegyékben, melyekben járási tanács nem alakítatik, a 207. §-ban foglalt hatáskört, az a) — g) pontokat illetőleg a vármegyei állandó választmány a h) — m) pontokat illetőleg a szolgabíró gyakorolja. (216. §.)

Azon járásokban, melyekben járási tanács alakítatik, az 1890. I. t. c. alapján létesített uti bizottság teendői a járási tanácsra mennek át. (217. §.)

Hírek a nagyvilágból.

Moltke Helmuth gf., német tábornagy, a század legnagyobb hadvezére, a világ első katonája, Berlinben f. hó 24-én, esteli 8 óra 45 percor, életkorának 91-ik évében elhunyt. Halála annyiból váratlanul következett be, hogy korához mérten elég jól érezte magát. Este 8 órakor még whistezett, az utolsó játékot teljesen megnyerte, aminek nagyon megörült, Kevésrel rá hirtelen rosszul lett s rövid pár perc múlva, fájdalom nélkül, mint vélik, szívzselés következtében meghalt. Vilmos német császár, mikor a halál hírére megvitték hozzá, szinte megmerevedett az ijedségtől s azt mondta, hogy egész hadsereget veszített el benne. A halálhír az egész művelt világban a legnagyobb részvételt keltette.

Az orosz cár év augusztus havában meglátogatja Vilmos német császárr.

Hírek az országból.

Kis vármegyék beolvasztása. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminister, a közigazgatási bizottságnak apr. 30-án tartott ülésn kijelentette, hogy a kisebb vármegyéknek esetleges megszüntetése be fog következni.

Herceg-prímás jelöltek. A Függelen Újság értesülése szerint Csáky gf. miniszter előterjesztette Öfelségének a magyar minisztertanács primás-jelöltjeit. Első helyen van ajánlván Samassa József dr. egyi érsek, — második helyen Hornig Károly dr. veszprémi, — harmadik helyen Schuster Konstantin dr. váci püspök.

Színház.

Szombaton, apr. 25-én, Kontinak Suhanc-a. Kontitól hallottunk szép zenéjű operettet; de ez utóbbira minden jóakarattal sem mondhatjuk, hogy zeneileg kielégített volna. Orfeumbeli dallamok, innen-onnan összehordva, teszik az egész ének-számokat. De még az sem lenne olyan kellemetlen reánk, ha korrektül játszó zenekar kísérné az éneket. A violin-prím beválnék egy falusi bandába, de nem egy színházi zenekarba. Legtöbbit ér, természetesen nem számítva a derék karmester ügyes játékát, a klarinétos. Magáról az előadásról mondhatjuk, hogy elég összhangzó volt. Halmanyé, leszámítva egy-két tulszát, eleven Józsi gyerek volt mozdulatában, szavalatában egyaránt. A gyermekiesen odaadó Eliz, Margó Zelma, ártatlan és fejlődő szerelmében a jobb alakítások egyike volt. Nikó (Meunierne) meg Boros (Bizot) ma is megkacagtattak bennünket. Kiss P. (Morin) a közsvényes tabornokot helylyelközzel élethűen adta Rács (Emil) és Balogh (Duran) játékkal tetszést arattak. Közönség szép számmal.

Vasárnap pályadíjazott népszínmű, a Náni, telt ház mellett. Nem tudjuk, Halmanyé (Náni) nem volt-e diszponálva avagy nem volt-e kedve, de nekünk a tavali, illetve az előző szezonban alakított Náni-ja nem mondhatjuk, hogy sokkal, de mégis jobban tetszett. Nem az a szándékunk ezzel, hogy játékát elitéljük, sőt ellenkezőleg. Tudj isten! játékából mégis hiányzott az a kedvesség, melyet nála már annyira megszoktunk. Bovesség (Kreuzer) eredeti sváb típus volt; beszédében egy cseppet sem túlzott; mintha született sváb lenne. Rács (Szepe) kiegészítette a harmoniát. Kis Pista (Józsi) drámai kitérései különösen jók voltak. Halmay (Sándor jogász) elevenen mozgott; de nem elég hűen tükröztette vissza a Svábokok lélekállapotát arckifejezésben.

Hétfőn, ujdonságul, A becsület. társadalmi színű 4 felvonásban, írta Sudermann Henrik. E

realisztikus alapon nyugvó, magát a meztelen valót elötüntető darab, óriási sikerrel járja be az ország színpadait s tetszést arat mindenütt. Nálunk is azt aratott. A zsufolásig megtelt színház szünni nem akaró tapsviharral jutalmazta minden jelenés után, még nyílt jelenésben is, a szereplők legtöbbjét. Mert, himezés-hámozás nélkül mondhatjuk, a csinos, minden tekintetben érdekes meséjű darab jól is volt előadva. A szegény sorsu, de jó nevelésű s tiszta jellemű Róbert; a realis és higgadt Trast gróf; a pénzére büszke, dolyfős Muhlig; a léha, ledér és jellemére hitvány Kurt; az odaadó szerelmében annyira bájos, környezetét és övét megutáló Lenóra; Brandt és Stengel, ez a két utcai naplopó, kik magukat „dandy“-nek tartják; a tehetetlen és korlátolt gondolkodású Heinecke, az ő kezdetleges fogalmakkal felruházott s nem nagyon erkölcsileg erős oldalú életépárjával; a kerítőnő szerepét vívó Augustza és a fiatal Alma, kiről nem tudjuk a bün nagyobb-e benne, vagy a naviság: mind az életből ellesett alakok. Olyan ismerősöknek tünnek fel előttünk, mintha naponta találkoznánk velük az utcán, a színházban, a mulatóhelyeken; szóval ott, ahol a feltűnni vágyás, a tulhajtott élvek kielégítése, a világ-ámitás hitvány cselekedete közprédál mint egy a piacra van dova; hol meg lehet venni, jó pénzért, az ártatlanságot, a szépséget, a fiatal-ságot; ahol semmi más nem bir döntő hatással sem anyagilag, sem szellemileg, csak a — pénz. Bihary (Róbert) leszámítva azt, hogy rohamosan szavalt, hogy feje és kézmozdulatai nagyon gyorsak voltak s hogy rekedt hangja egy-egy kitérés alkalmával kellemetlenné vált, — igen helyesen játszott. Átérteni és átérzeni iparkodott szerepét a legkisebb részletében is. K. Breznay Anna (Lenóra) egész korrekt alakot mutat be, ha szemjártékával egy kissé szűkebben bánik; különben arcmozdulatai és érzéssel teli deklamációja hatásos volt. Halmay (Trast) és Boross (Heinecke) meg Nikó (Heineckené) emelték az est sikerét. Nikó, ami felfogásunk szerint, kissé túlzott, amidőn az együgyű, tanulatlan, ugyszólván ostoba, asszonyt nem az ő természetesen együgyű alakjában, hanem komikusan iparkodott elötüntetni. Margó Zelma (Alma) egyikét nyújtotta legjobb alakításainak. A földhöz ragadt szegény, de minden áron élni és élvezni akaró fiatal szép leányt, ki szeretőjévé lesz egy hitvány uracsnak, csak hogy pénzben, pompában éljen, mit bánja ő minek az árán érheti el ezt: oly helyes felfogással, lélektanilag megokolással játszotta, hogy igazán dicséretre válik. Csak egy megjegyezni valónk van. Szokják le arról az idegenszerű kiejtésről és fejrázásról: a navitást nem ezek teszik.

Kedden a társulat tenoristájának, Rács Gyulának, jutalomjátékául a Szegény Jonathán, A színház, dacára annak, hogy a színház látogató közönség egy nagy része ministert várni ment, mégis megtelítette a közönség. Ez is egy jele a jutalmazott népszerűségnek, kit ma a közönség többször a lámpák elé hitt; különösen csinos énekeért. A II. felvonásbeli kosztümje nagyon ríkító volt. Egy gigerli-nek megjárja; de nem egy Vandergoldnak. Kis P. (Tripd Jonathán) összes eddigi alakításai között ma mutatta be a legjobbat. Hangjánál volt, kedvvel és tulszán nélkül játszott. Halmanyé (Molly) nevéhez méltó dicsérettel játszott és énekelt. Margó Zelma (Hatriet) enni való diák és énekesnő volt. Szerepében otthon találta magát. Jók voltak: Nikó (Big) és Boross (Quickly.)

Szerdán Schakespeare világhírű tragédiája, a Romeo és Julia adatott majdnem üres ház előtt Arday Ida ismert drámai színésznő első vendégjátékául. Egy schakespearei darabot adni: nem gyerekség, értem, adni úgy, hogy az helyét meg is állja. Igaz, hogy az igyekezet mindenben dicséretet érdemel, s ennyiben elismerjük, hogy a társulat tagjai igyekeztek. Bihary (Romeo) tetszett a közönségnek; még jobban tetszett volna, ha ama modorosságából veszt, mely a monoton gesztusokra vezethető vissza. Arday Ida (Julia) a vidék egyik elsőrendű drámai színésznője, kit mi, ujhelyiek is, a régebbi időből ismerünk. Alakítása (jól lehet mi úgy hisszük, hogy ez a szerep nem neki való) igen jó volt. Ha nem nyújtott is befejezett tökélyű alakítást: mégis adott olyant, mely mindnyájunkat tapsra ragadott. Mozdulatai ügyesek, szavolata lélekből jövő. Egy kis hibája, hogy az utolsó szótágot megnyujtva ejti ki.

Csütörtökön a budapesti nemzeti színház kedvelt darabja, a Bagdadi hercegnő, írta ifj. Dumas. A társadalmi kérdések olynemű megoldását tüzi megfajtése céljával, melyek manap igen gyakran előfordulnak. A darab kissé merész megoldású; de azért mégis hihető. Kétségtelenül a vendég művésznő, Arday Ida (Lionette) játszott a legkifogástalanabban. Nem tudjuk: hatás-elérés vagy más egyéb okok miatt, de a művésznő sokszor fordított hátat a közönségnek. Óriási tapsvihár zúgott fel a kevés számú hallgatóság részéről Arday minden jelenése után. Bihary (Jean de Hun) megallotta helyét, Kishonti (Nouvardy) oly ügyetlen volt, hogy a közönség nem mert rá nézni. Legjobb lesz, ha kezeire máskor drótot köttet s a kuliszszák mögül rángattatja. Nem ártana,

ha a francia szavak kiejtésére a szereplők jobban figyelnek.

Pénteken, a vendégnő fellépésül, *Elektra*, antik-görög tragédia Szofoklészől, ford. pattogó jambusokban Csiki Gergely. *Elektra*, melynek előadása a nemzeti színházban is esemény számba ment: hogyan ne lett volna az nálunk is esemény. A ház megtelt, hogy ezt a *Fassay* Mari asszony alakítása által híressé vált darabot végig nézze. A darab tartalmáról, mely az ó-kor erkölcsi fogalmain alapul s mely a jellemek oly éles kidomborítását látattja velünk, a mi modern felfogásunkban nem akarok szólni. Előtte csak *Arday* Ida (*Elektra*) alakítása áll. A szerep magában véve olyan, hogy nehéz megjátszani. Erős tragikának kezében mesteri alkotás lehet; drámai színésznek elmosódottá teheti. *Arday* drámai színész s dacára ennek, *Elektra*-ja minden tekintetben élvezhető volt. Már ez is mutatja, hogy művésznő. Alakítása a művészileg szépre törekedett s nem volt egy mozdulata sem az esztétika rovására. Fogásokhoz nem folyamodott még öltözékében sem. *Elektra* jellemét jól fogta fel s kezdettől végig fokozatosan fejlesztette. Hangja, mely egy kissé gyenge egy ily erős kifakadásokkal telt tragédiához, a szenvedélyek árnyékait eléggé visszatükröztette; kár, hogy egy kissé gyorsan deklamált. Ugy kimagaslott a többi szereplők közül, mint hold a csillagok közül. A többiek játéka semmi sem volt *Arday*-é mellett. Legjobban kitűnt *Vesselényi* (*Aegisthos*) azzal, hogy rövidke kis szerepből egy szót sem — tudott.

Tegnap *A kertészleány*, operette.
Erről jövőre.

Omega.

Különtétel.

(Wekerle Sándor dr.) kir. pénzügyminiszter ur öccsellenciája Budapestről Ungváron át Vajánra utaztatban, múlt hó 28-án, az esteli gyorsvonattal érintette városunkat. Jövetelének híre valóságos mozgalmat idézett elő S.-a. Ujhely intelligens közönségénél. A kegyelmes urnak tisztelői már fél órával a vonatérkezés előtt az indulóhánknak tágas verandáját szorongásig megtöltötték. Pár perccel a gyorsvonat berobogása előtt érkezett az állomáshoz főispán ömeltósága, leánya *Leóna*, társaságában. A pontosan érkezett vonatot riadó éljen-kialtással köszöntöttük, s mikor a kegyelmes ur szalon-kocsijából kiszállott, a vármegye közönsége nevében, minthogy az alispán főszorozáson távol volt, *Viczmándy* Odón, főjegyző, szép beszéddel üdvözölte, halásan megköszönvén öccsellenciájának a *Tokaj-Hegyalja* közgazdasági viszonyainak jórafordítása iránt már eddig is tanúsított bölcs államférfiúi és jóssággal teljes atyai gondoskodását, — mire szünni nem akaró, lelkes éljenzés harsant föl. Ezután *Ujfalussy* Endre, levett kalappal, mély megilletődéssel rebegett pár szónyi üdvözlöt, esedezvén öccsellenciája előtt, hogy "ezt a mi szegény városunkat" tartsa meg továbbra is eddig tanúsított legkegyesebb jóindulatában. Öccsellenciája megköszönvén a szives fogadtatást és a filoxera által okozott szerencsétlen szőlőgazdasági viszonyokat érintvén: vállvetett, kitartó munkára buzdította a közönséget; egyszersmind, kijelenteni méltóztatott, hogy őbenne, ugyis mint hazafiban, ugy is mint az országos kormányknak ez időszert való tagjában, a Hegyalja és vidéke mindenkor számíthat a tőle kitelhető pártfogásra. Végül abbeli reményének adott kifejezést, hogy rövid idő múlva, talán már rövid hónapok múlva, tettel is bevalthatja a közgazdasági helyzet javítására célzó ígértét. Kegyes és jósságos választ a több száz főnyi közönség viharos éljenzéssel köszönte meg öccsellenciájának. Ezután főispán ömeltósága sorra bemutatatta a körülállókat, kikkel a kegyelmes ur a legnyájasabb leereszkedéssel társalgott. Mikor a vonat tovább indulásához elsőt csengettek, felszállott, de a szalonkocsi folyosóján megállva kint maradt és sógornőjével ugyszintén ömeltóságával társalgott. Harmadik csengetéskor *Dókus* Gyula társaságában, ki már Miskolcztól Ujhelyig is kísérte, a leglelkesebb éljenzéstől kísérve kocsijába visszavonult, s folytatta útját Ungvárig, hová éjjeli 11¹/₂ órakor érkezett. Másnap reggel *Vaján*-ba hajtatott, hol a *Bernáth* Géza, kir. táblai elnök és *Bernáth* Irén k. a esküvőjénél a vőlegény részéről mint násznagy szerepelt. Menyasszonyi részről *Dókus* Gyula töltötte be a násznagyit tisztet. Este, 29-én Budapestre visszamenő útjában öccsellenciája ismét érintette Ujhelyt. Családi és baráti körben a vasuti indóház vendéglőjében megvacsorált s az éjjeli vonattal másnap reggel Budapestre érkezett. A szerencsiek is örülnek a kegyelmes ur Zemplénbe vezető útjának mert megígérte a járás főszolgabírájának, hogy *Szerencs* régi vágya, egy kir. adóhivatalnak ott leendő felállítására, rövid idő múlva teljessé fog.

(Időjárás.) Zordon fagyos, szeles, esős április után végre megérkezett a kedves, szép május az ő virágfakasztó, illatot lehelő, aranyos jó kedvével. Május 1-ével valóban beleugrottunk a tavaszba. Április végén még fütöttünk, tegnap, 25

fokos melegben már a nyári ruha után kívánczunk. Azt mondják a természetben nincs ugrás. Van. Tessék megnézni: a gesztenye és hársfa zöld pompájában áll, éppen mint az orgonfa, mely még csak most veszi magát észre, hogy virágdísz nélkül áll. A Magas-hegy keleti lejtője már kezd lombosodni. 1885. évi feljegyésünket nézve látjuk, hogy akkor márc. 27-én már zöldelni kezdett. Fecske-, golyamadár itt vannak.

(Az ujhelyi gimnázium ügye.) Abból az alkalmából, hogy *Klamarik* János közökt. minist. tanácsos Ujhelyben járt és a gimnáziumnak nyolc osztályossá emelése kérdésében biztató ígértet tett: a város képviselőtestülete közelébb tartott üléséből felterjesztést intézett a közökt. ministerhez, melyben elmondja, hogy a város évenként 3000 forinttal hajlandó járulni a főtartás költségeihez; továbbá e tárgyban hozott határozata szerint, a város az építkezés céljára társadalmi uton eddig teljesített és ezután remélhető aláírások által biztosított összegekre 26,000 forint erejéig a jótállást elvállalja. Egyszersmind kéri a ministert a gimnázium kiegészítésére és a 7-ik osztálynak már az 1891/92. tanévben történő megnyitására. A miniszter kedvező határozatát teljes reménységgel várjuk.

(Városi ügyek) A képviselő-testületnek folyó évi április hó 18-án tartott közgyűlésében következő tárgyak fordultak elő: a színház északi szomszédságában lévő *Évva*-féle teleknek közérdekből való kisajátítását névszerinti szavazással elhatározták. A jogügyi bizottság a szervezési szabályrendeletet megbízás folytán a helyi körülmények által igényelt alakban átdolgozván, a jelentést a tervezettel együtt kinyomatják és a képviselőtestületi tagok között ki fogják osztani. — Az államépítészeti hivatal s a gazdasági bizottság által a közbizottság végleges átvétele eszközöltetvén, *Friedrich* Antal vállalkozónak végkereseti összeg fejében 2155 ft 37 kr. kiutalását elrendelték, a városi mérnöknek pedig a munkavezetésért és felügyeletért 100 ft tiszteletdíjat szavaztak meg. A végleges leszámoláshoz képest a közbizottság összesen 12678 ft 40 kr. ba került, tehát az építkezési költségek két éven keresztül költségvetési hitellel fedezett összeget, a többletmunkával együtt, csak 678 ft 40 krral lépték túl, mely a folyó évi költségvetésbe lesz pótlólag felveendő. A leszámolással egyidejűleg érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy a közbizottság a múlt évben 3702 ftot jövedelmezett a városnak.

(A Széchenyi park) itt Ujhelyben, a zempléni vitézek emlékoszlópa körül, ugyszólván varázslatra, a semmiből pár nap leforgása alatt, ime, figyelmet keltő jelenséggé lett. *Hornyay* Béla dr. a főispán ömeltósága által ajándékozott fenyőfákat olyan ügyesen s jó ízléssel csoportosította benne, hogy azoknak a szemre való jótékony hatását senki el nem vitathatja.

(Reményi Ede) mint a *Bp. Hl.*-ből olvastuk f. hó 11-én N.-Mihályban, 12-én pedig *Sátoralja-Ujhelyben* hangversenyezni fog. Nagy örömmel reprodukáljuk a hírt, s hozzá tesszük, bár ugy lenne! Isten hozza szerető körünkbe a hegedűkirályt, ki m. vészetével a művelt világot meghódította szülő nemzete, a magyar részére.

(Búcsu lakoma.) Az ügyvédői kar Ujhelyben, máj. 1-én este 50 teritékü lakomát rendezett a *Magyar Király* szálló helyiségében, a kassai kir. táblához bírónak kinevezett *Kolos* Gyula volt kir. törvényszéki bíró tiszteletére s távozás alkalmából. Az ügyvédők, a kir. törvényszéknek és járásbírósnak fogalmazó személyzete testületileg mentek el a lakomára, hogy elbucsuzzanak a jeles bírótól, ki hivatalos működése alatt ugy szakmereteivel, mint megnyerő modorával nemcsak a kártársak szeretetét, hanem a nagy közönség tiszteletét és ragaszkodását is megnyerte. A lakomán, mely kiszolgálás tekintetében becületére vált a *Korinkó* konyhájának, a második fogás után *Farkas* Lajos, rendező ügyvéd-kártársai nevében, mondotta az első felköszöntőt, kifejezést adva az örömmek, mit *Kolos* Gyula előléptetése fölött éreznek s a szomorúságnak, mit távozására miatt mindnyájan szenvednek. *Major* István és *Raisz* Béla kir. törvényszéki bírák a volt kártárs s mindvégig jó barátok, — *Rácz* K. dr. törvzs. jegyző s kir. törvzs. és járásbírósg jegyzői, — *Markovics* telekkönyvezető a telekkönyvezető hatóság részéről mondottak felköszöntőt. *Hlavathy* József kir. ügyész, hosszú elokvens beszédben a távozó bírónak kiváló érdemeit méltatta. *Kolos* Gyula meghatóttan köszönte meg a nem várt kitüntetést s biztosította az egybegyűlteket, hogy a városunkban eltöltött idő neki mindig kedves emlékezetű lesz. A *Mányi* Lajos zenekara által előadott magyar nóták s vidám pohárcsengés közt megeredt a dikciók árja. *Kulin* Odón kir. tsz. bíró *Hammersberg* kir. tsz. elnökre s *Balogh* Károly járásbíróra, mint az ünnepelemek volt főnökeire üritette poharát; *Barna* Bertalan *Diószeghy* János kir. tanácsost, *Diószeghy* János a jelenvolt *Oroszy* Géza kir. táblai bírót, *Major* István az ügyvédői kart köszöntötte föl; *Reichard* Salamon dr. a kir. törvzs. és járásbírósg bíráit élte. Sok dikció s kedélyes beszélgetés között gyorsan telt az idő s jóval éjfél után járt már, mikor a vidám társaság, szerencsét kívánva

a távozó bírónak s dicsérve az ügyvédői kar vendégszeretetét, szétszólt.

(Pótvásár.) Lapunk múlt számában közöltük, hogy a kereskedelmi miniszter Ujhelybe pótvásárt nem engedélyezett. Most, mint biztos forrásból értesülünk, a miniszter ezen elhatározását megváltoztatta és megengedte, hogy folyó hó 14-én és 15-én pótvásár tartassék.

(Halálozás) *Vass* Aladár 20 éves ifju a m. hó 28-án tudósorvadásban meghalt; 30-án nagy részvéttel temették. *Vass* József, nyug. adótárnok, örökbefogadott jó fiút siratja az elhunytban.

(Elgázolta a vonat.) *Babinesák* Mihály ujhelyi napszámost, társai tegnap reggel a vasuti fűtőház mellett egyik vágányon összeroncolt testtel halva találták. Hulláját a kórházba vitték. A hatósági eljárást megindították.

(Öngyilkossági kísérlet.) *Dobos* Gáborné, f. regmeczi illetőségű rosvott multu asszony, több rendbeli lopás elkövetése miatt a m. hó 29-én a rendőrség zárkájába került. Másod magával volt lezárva. Mikor társa elaludt, *Dobosné* egy nagy kendővel magát az ajtó kilincsre felakasztotta. Horgésére a kívül álló rendőr figyelmessé lett, az ajtót kinyitotta, s bár már az öngyilkost elalélt állapotban találta, a rögtön előhívott városi orvos segítségével sikerült életre hozni.

(Vesztett kutya) ha ugyan vesztett volt, kóborolt tegnapelőtt a Széchenyi-park környékén állítólag két gyermeket megharopt. A kutyát két revolverlövessel maga a rendőrtanácsos terítette le.

(A Zemplén fekete táblája) A tornacsarnok mellett lévő szivárványos kútnál elfeledtek arról gondoskodni, hogy a szeretőmlő vizet a kut tövéből a Ronyvába levezessék. Gondoljuk, hogy nem fog ártani a figyelmeztetés.

(Az idei május) nem csak arról nevezetes, hogy öt vasárnapja van, de négy nagy ünnepe is lesz. Görög katolikus testvéreink holnap ünnepe a szent husvétot, azután következnek áldozó csütörtök, pünkösd-hétfő és urnapja. És ezeken kívül még hány Szent-Heverdel ünnepe?

(Kivándorlás kalandokkal.) *Ricsu* János, kenézli egyházi, annak rendje és módja szerint nem tudván alkalomhoz jutni, hogy hazáját Amerikával cserélje fel, fufanghoz folyamodott. *Icsig* szomszédjától egy ütött kopott kaftánt vásárolván, nyakába kanyarintott egy hosszú olvasót, karjára kosarat akasztott, telerakta apró szentképekkel, olvasókkal, históriás füzetekkel s így nagy titokban felkészülve, egyszer csak azon vették észre magukat a kenézli atyafiak, hogy úgy jártak ökegyelmével, mint az oláhok Szent-Pállal, hogy t. i. *Ricsu* János átváltozott *Uccsu* Jankóvá. Faluról falura ballagott énekelve, zarándok módjára, kseftelve szerencsésen eljutott *Rákos* községig, ahol csendörökkel találkozott, kik le akarták tartóztatni, de kökemény szívük megindult, mikor *Ricsu* énekelve füleikbe recsegettette az éneket, hogy: *Oh Mária, Magyarok pátrónája, Ne hagyd el hű népedet!*... Budapesten eladta az útközben olvasókért, szent képekért cserébe kapott lisztet, zsirt, szalonát, tojást és tovább folytatta zarándoklását *Duna-Kesszi*-ig, hol jegyet váltva elzónázott *Diószegi*-ig. Itt megint találkozás volt a kakas tollas örangyalokkal, de hathatós éneke ismét megszabadította. Átlépve az ország határát, Bécsben a *Veres Csillag* hajózási ügynökség oltalma alatt hajóra ült s meg sem állt *New York*-ig. Onnan e napokban levelet irt haza feleségének, elbeszélte kalandjait s biztatja az embereket, hogy ha az általa kijárt nyomon haladnak, kiségi az isten őket is Amerikába, — bár hozzáteszi, hogy eddig a cserének nincs oka örülni.

(Három hetes eső.) *Közép* és *Alsó-Hegyalja* vidékéről írják, hogy ott három hétig szüntelenül szakadt az eső. Emiatt a szőlők nagyobbára még metszetlenek. A tavaszi vetés és veteményezés elmaradt, a napszámos nép munka és kereset nélkül lézeng. Az értelmes szőlővencellérek nem panaszkodhatnak, mert az alföldi és horvátországi birtokok szőlőültetés végett elszerződötték őket; de az itthon maradt szegény kapások teljes keregethiány miatt nagy nyomort látnak. Nagyobb részüknek még csak annyijuk sincs, hogy éhen sirórívó gyermekeik kezébe egy falatnyi kenyert adhatnának.

(A Bodrog halottja.) *Csorba* János, b.-olaszi urasági béres, a szántás-vetésről egyik béres társával a szekeren estefelé haza igyekezett. Amint a Bodrog folyóhoz értek, az ökröket szekerstül behajtották a megáradt folyóba itatni. Az ökrök itatás után uszva egyenesen neki vágtak a tulsó partnak. A kétségbeesett béreseknek már nem volt idejük leugrálni, s így a szekér oldalába kapaszkodva, reménykedve bízták magukat a jó sorsra; de csalódtak, mert a szekér a Bodrog közepén fölborult s a béresek a víz alá merültek. Csak most kezdődött a halálos küzdelem. Az egyiknek sikerült a szekérből kiesett deszkába kapaszkodva kiuszni, de a szegény *Csorba* János, kit az evickelésben nagy gubája is hátráltatott, háromszori felvetődés után, oda vesztett. Holttestét csak negyed napra fogták ki a halászk. Temetése a szülői háztól nagy részvéttel történt. A szegény öreg apát, ki a 24 éves fiában kenyérkereső

egyetlen gyámolyát vesztette, megható volt látni, amit a temetésnél kétszer is elájult

(Végtárgyalások.) A jövő héten következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra a kir. törvényszéknél; május 4-én: lopással vádolt Balog József és társai bűnügye, uzsorával vádolt Hellinger Jakab bűnügye; május 6-án: lopással vádolt ifj. Albert Mihály bűnügye, hivatali sikkasztással vádolt Fegyva György bűnügye; május 9-én: gondatlan-ságból okozott emberöléssel vádolt Fedák Mihály bűnügye, idegen ingó vagyon rongálásával vádolt Rudolf János bűnügye, súlyos testi sértéssel vádolt Fazekas Mihály bűnügye.

Egyesületi és társas élet.

Az idegen hangzású zempléni község-nevek átmagyarosítása.

XVIII.

Csak fél munkát végeztem, midőn a vármegyebeli idegen hangzású helységnevek magyarisítására vonatkozó *Fejes-Bihary-Dokus*-féle javaslatot, mely immár »urbi et orbi« meretes, bevezettem. Föltett szándékom volt, hogy megírom a befejező közleményt is. Így feladatom, ha nem is tökéletes, legalább teljes lesz.

Egy irányelvet, a történelmi jelentőséget, már a bevezetésben kifejtettem; itt tehát nem ismétlem azt, hogy én miért hagynám meg mindazokat a helység-neveket, melyektől régi nemesi családnevek vették eredetüket.

Tovább menő munkámban még a következő irányelveket állítom föl:

1. Mindazokat a magyar helységneveket, melyek idők folyamán elszlávosodtak, egyszerűen vissza kell helyezni történelmi és geográfiai ősjogaikba.

2. Ahol történelmi, vagy geográfiai nyomokat nem találunk, több útja és módja van az újításnak:

a) A szláv hangzású község-név értelmének magyarra átfordítása. (Bisztra = Sebes, Brezovecz = Nyirjes, Rokító = Rekettyés stb. a javaslatból meríthető jó példák lehetnek.) Itt megjegyzem, hogy tiszta nyelvérzékkel jó magyarságra kell törekednünk. Leghelyesebb, ha a magukat fordítani engedő nevek magyarisításánál ügyelünk arra, hogy olyan hangzású magyar helynevet nyerjünk, aminő már van egy-egy tősgyökeres magyar vidéken. (Pl. Priszlop, dombalját jelentvén, lehetne *Dombrád*.)

b) A szláv hangzású község-név alakjának csak egy-két betűből álló változtatása. Ezt a módszert azért is nagyon ajánlatosnak vélem, mert így az új név, éppen azért mert a régi név formájával csaknem megegyező, a nép szájajánának tetsző lesz s nagyon könnyen átragad a nép ajkára. (Szomolnok = Szomolnok, Telepocz = Telepes, Zboj = Boj, stb. szintén a javaslatból meríthető jó példák.)

c) Illő dolog, hogy a vármegyénk földjén elenyészett régi magyar nevi s magyar ajku községeket is megmentsük az elfeledéstől, kiszemelve azokat a szláv hangzású község-neveket, amelyek vagy etnográfiai, vagy névbéli külső hasonlóságban állanak az elpusztult zempléni, régi, magyar községek neveivel.

3. Ott, ahol az újítás következtében egy és ugyanazon község-név kerülne elő Zemplénben s más vármegyében is, megkülönböztetésül én mindenütt **Zemplén** és nem **Orosz** határozó szót használnék.

4. Talán felesleges is említenem, hogy minden javasolt újításnál hivatkozni kell, ha ilyenre akadunk, a történelmi kútfőre.

E nézőpontokban, csak úgy nagyjából, kifejezett elvek vezetnek engemet, midőn a javaslatokat sietősen végig tárgyalom, s ott, hol szükségét érzem, rájuk pár szónyi megjegyzést is teszek.

A rövidség okáért főlegem, hogy első helyre írom a most élő helységnevet, zárójelbe teszem a javasolt új neveket, utolsó helyen hozom szóba az általam indítványozott új helységnevet. Ott, ahol egyetérték a javasolt név valamelyikével, azt a zárójel után ismételnem fogom. Kezdem a szinai járáson.

1. Cziróka-Béla. (Szép-Juhászfalva — Cz.-Béla.) *Cz.-Béla*.
2. Orosz-Bisztra. (Orosz-Sebes.) *Zemplén-Sebes*.
3. Brezovecz. (Nyirfás — Nyirváz — Nyirjes.) *Nyirjes*.
4. Csukalócz. (Csukahalász — Csukavadász — Csukás). *Csukaháza*, mert ilyen nevi községünk volt még a XV. században is Rákócz mellett*).
5. Dara. Maradna: *Dara*.
6. Dubrava (Fölgyes). *Bükkös***).
7. Hosztovicza (Szálló — Vendégszállás — Orosz-Szállás). *Zemplén-Szállás*.
8. Cz.-Hosszúmező. Maradna: *Cz.-Hosszúmező*.
9. Orosz-Hrabócz. (Gyertyánfás — Gyertyános — Nagy-Gyertyános). *Zemplén-Hrabócz*, mert Hrabócz nemesi családnév volt Zemplénben***).

* L. Magyarország földrajza a Hunyadyak korában Csánky Dezsd. dr. művének 345-ik lapján.

** U. ott 343. l.
*** L. Nagy Iván »Magyarország Családai« V. köt. 181. apon és Szirmai C. Zempl. not. top. 82.

10. Inócz. (Ivánfalva). *Ivánfalva*.
11. Jalova (Meddő-Jalova). Névhasznalással: *Jalova*.
12. Alsó-Jablonka. 13. Felső-Jablonka (Almás). Történelmi jogon maradna a régi neve.
14. Kálna-Rosztoka. (Fodor — Jávör — Kálna-Rosztoka) *Kálna-Rosztok* (névhasznalással).
15. Klenova. (Juhar — Jávorfalva — Juharos). *Kelen*. (névh.)
16. Kolonicza. (Füves.) *Kolonez* (névhasznalással).
17. Kolbaszó. (Kolbász — Orosz-Kolbása). *Zemplén-Kolbása*.
18. Ulics. (Nagy-Utszás — Nagy-Telep — Nagy-Utca) *Kules* (névhasznalással).
19. Ulics-Kriva. (Kis-Utcsás — Kis-Telep — Kis-Utca.) *Kules-Kriva* (névhasznal. és geográfiai hegy-név.)
20. Lodomér. (Békes — Egyetértő — Lodomér). Történelmi jogon maradna *Lodomér*.
21. Mihajló. (Mihályfalva — Orosz-Mihályfalva). *Zemplén-Mihályfalva*.
22. Novoszedlicza. (Ujszállás — Orosz-Ujszállás). *Zemplén-Ujszék*.
23. Osztroznicza. (Lehántó — Hancsos). *Ostoros* (névhasznalással).
24. Papina. (Vendégi — Orosz-Vendégi — Vendéges). *Zemplén-Papi* (névhasznalással).
25. Parihuzócz. (Párzó — Juhos). *Párhozó*, (névhasznalással).
26. Orosz Patak. *Zemplén-Patak*.
27. Pichnye. (Gögös — Büszke — Botos). *Széphegy***).
28. Pcsolina. (Méhfalva — Orosz-Méhes — Méheske). *Zemplén-Méhes*.
29. Nagy-Polena. (Nagy-Mező). *N.-Polyán*.
30. Nechval-Polyánka. (Kis-Mező). *K.-Polyán*.
31. Priszlop. (Dombalja — Domba). *Zemplén-Dombrád*.
32. Hrabova-Rosztoka. (Gyertyánoság — K.-Gyertyános). *Kis-Hrabócz***).
33. Runyina. (Fensik — Felső-Róna). *Zemplén-Róna* (névh.)
34. Orosz-Ruszká. (Kárpát-Orosz). *Z.-Ruszká*.
35. Sztakesin. (Vizakna — Nagy-Vizakna). *Nagy-Bányapataka*. Ilyen nevi község volt a Hunyadyak-korában***).
36. Szt.-Rosztoka (Vizaknaér — Nagy-Vizakna). *Kis-Bányapataka*.
37. Szomolnik (Szurok — Szurkos — Orosz-Szomolnok). *Zemplén-Szomolnok* (névh.)
38. Szinna. Maradna. *Szinna*.
39. Smugócz. (Suhintó — Suhogó). *Sugó*. (névh.)
40. Sztrioócz. (Juhnyiró — Gödölés). *Szent-Cyörgy*. Ilyen nevi községünk szerepelt még az 1438-ból kelt okiratokban »Zenthgrgh«-nek írva, s valahol Dávidvágás táján feküdt***).
41. Telepocz. (Juhászak — Telepes). *Telepes*.
42. Topolya. (Nyárfa — Nyárfalva — Nyáryárád). *Pólya* (névh.)
43. Sztarina. (Ósök — Ófalu). *Zemplén-Ófalu*.
44. Ubyla. (Áldás — Jóföld). *Baldoghó*.
45. Valaskócz. (Medve — Vállas). *Vállas* (névh.)
46. Orosz-Volova. (Orosz-Ökrös — Ökrös). *Zemplén-Lova* (névh.)
47. Zboj. (Harcz — Orosz-Boj). *Z.-Boj*.
48. Zubna. (Fog — Kivertfog — Zubo). *Zubony*. (névh.)
49. Zuella. Hívó — Csalogató — (Csalogány). *Ellák* (névh.)

A közönség köréből.

Alak és tartalomért a beküldő felelős.

Zemplénvármegye körorvosaihoz.

Midőn keserű panaszom ónsulylyal nehezedik lelkemre, felköltöm a közöny álmában szendregőket. Ébredjünk, hogy el ne tiporjanak bennünket! Ideje lenne már, hogy 15 évi sanyaru, nyomasztó és lealázó helyzetünk megváltozzék. A jelenlegi intézmény mellett a körorvosok állása továbbra tarthatatlan, — hogy miért, azt felesleges eszetelnem, mert mindnyaján iszszuk annak keserű levét. Hogy mi módon lehetne és kell segíteni a körorvosok sanyaru, nyomasztó helyzetén, ez mélyreható kérdés, melynél komoly és megfontoló körületekintés szükségeltetik.

Itt az idő, most vagy soha! Ébredjünk fel 15 évi tespedésünkből, mozduljunk meg valahára mi is saját érdekünkben. Kérelmünket nyujtsuk be a kormány intéző férfiához, hogy nyomasztó, sanyaru helyzetünkön változtasson, mert különben menthetetlenül a felosláznak indult körorvosi intézmény megbukott. Mi, kik a nép között élünk, azzal egy fedél alatt lakunk, látjuk és tudjuk, mily nagy szüksége van a szegény népnek a körorvosra. Mozdítsunk tehát meg minden követ, mely utunkban áll, egyesült erővel és akarattal tegyünk lépéseket ügyünkben. Hitem és meggyőződés.

* Osánky dr. i. m. 663. lap.
** Orosz-Hrabócz meg lehetne Nagy-Hrabócz.
*** Osánky i. m. 341-ik lap.
**** Osánky dr. id. m. 362 l.

hogy jelenlegi helyzetünkön segítve lesz. Ezt kívánja a nép és haza érdeke is.

Páczin, 1891. április 27-én.

Zarubay Bódog,
körorvos.

HIVATALOS RÉSZ.

376/617. kb. 375/540. kb. szám.

Zemplén vármegye alispánjától.

Zemplén vármegye területén lévő és alább felsorolt törvényhatósági közutakra az 1891. évben szükséges kavics fedenyag előállításának és szállításának biztosítására árlejtés hirdettetik. Az ajánlatok szóbelileg vagy írásbelileg tehetők. A szóbeli vagy írásbeli ajánlatok f. évi május hó 10-ig akár az alispáni hivatalnál, akár az államépítészeti hivatalnál, akár az illető járás főszolgabírójának benyújthatók. A beérkezett ajánlatok telett május hó 12-én a vármegye alispánja fog dönteni.

A szóbeli vagy írásbeli ajánlatokhoz a költségvetési összeg 5%-a keszpénzben vagy értékpapirokban mint barátpenz, továbbá az ajánlattevő pecsétjével ellátott kőminta melléklendő.

Ha valamely közutra egy község mint erköcsi testület reflektál, akkor az ajánlat mellé barátpenz csatolása nem szükséges.

Az árlejtés alapjául szolgáló kavics felosztási kimutatások, a reszletes szállítási feltételek, szerződési minták s egyéb adatok a zemplénmegyei kir. állami építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol is a kellő felvilágosítások megadatnak.

Az ajánlatok több közutra, vagy egy közutra, vagy pedig egy utszakasra adhatók be.

A közut megnevezése	Szakasz kilométerig	A kavicsgarnadának száma	Költsége	
			frt	kr.
Gerenda-Sztropkó	0-18	480	1748	60
N.-Mihály-Homonna-M.-Laborcz-Liszko	24-38 44-50	105 430 1357 20	282	45
Varannó-Homonna	0-12.2	415	1986	75
S.-a.-Ujhely-Kassa	0-13.3	560	3317	90
Varannó Örmező	0-12.05	440	1725	00
S.-a.-Ujhely-Munkács	0-7	340	1753	60
Homonna-Szinna-Baligród	27-42	345	993	60
Tokaj-Mád	0-12.8	355	986	90
Borsi-Czéke-Abara	0-21.8	405	1934	25
Legenye-Izsep-Gálszécs	0-15	545	3296	45
Mihályi-Kázmér-Szilvásujfalu	0-5	130	555	75
Vásárhely-A.-Hrabócz	0-12.7	324	2329	58
Sztropkó-Havaj-Olyka-Radvány	29-39.9	425	1397	35
Udva-Papina-Jablonka	0-8.5	190	549	10
T.-Lucz-Geszthely	0-12.5	285	557	15
Geszthely-H.-Németi-Kisnyéten	0-19.2	450	517	50
Legyes-Bénye-Ujvilág-Csanábos	0-8.9	310	1257	00
Megyaszó-Geszthely	0-12.07	335	588	95
Legyes-Bénye-Monok	0-6.1	150	692	10
Bekecs-Megyaszó	0-10.6	295	1834	65
Szerencs-Tálya	0-7.3	305	1423	05
Erdőbénye-Aranys	0-13.8	220	519	20
V.-Ujfalu-Tolesva-Erdőhorváthi	0-7.0	400	1528	80
Sárospatak-Vencsellő	0-7.2	110	558	80
Széphalom-Regmecz-Mihályi	0-8.7	130	684	80
Szécskeresztúr-Azar-Gálszécs	0-10.0	330	1377	30
Velejte-Mihályi	0-4.1	110	518	10
Összesen:		9084	36798	73

S.-a.-Ujhely, 1891. évi április hó 30.

Matolai Etele,
alispán.

1066 sz. ki. 91 nagy-mihályi járás főszolgabírájától.

Közhírtétel végett tudatom, hogy Nagy-Mihályban f. 1891 évi április hó 27-én tartott országos vásár alkalmával Luterán János csicseri lakos tulajdonát képező, egy hónapos világos pejszőrű szopós kanca csikó eltévedt, — ösmertető jelei: mindkét hátulso lába csürökig fehér, csürkőn felül térdig szürkés színű.

N.-Mihály 1890 ápril 30-án.

Füzesséry F. főszolgabíró.

626 sz.

A gálszécsi járás főszolgabírájától.

Pályázati Hirdetmény.

A cseleji, 500 forint évi fizetéssel s 110 ft. uti átalánnyal javadalmazott körorvosi állomás 1891. június hó 16-án délelőtti 9 órakor Cselejben választás útján fog betöltetni. Pályázók kötelesek szabályszerűen felszerelt folyamódványukat 1891. évi június hó 24 ikéig alólírott hivatalhoz beadni.

Gálszécs, 1891. apr. hó 27-én.

Nemthy, főszolgabíró.

7190. és 7334. ik. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.
Közírté tétel végett kiadom.
Vlozmány Ödön főjegyző.

Hirdetmények.

I.
284. sz. áll. A nagyméltóságú kereskedelem-
ügyi m. kir. minister ur ó excellenciája az 1891.
évi április hó 11-én kelt 3926/L. számú rendeletével
a budapest-kassa duklai államközút 373 km. sza-
kaszán a 314 sz. átereszt alatti létesítendő part-
védmű építését 1255 frt 69 kr összeg erejéig enge-
délyezte. A fentemlített munkálat fogamatosság-
ának biztosítása céljából az 1891 évi május hó
11-ik napjának d. e. 10 órájára a Sáros-várme-
gyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

II.
292. sz. áll. A nagyméltóságú kereskedelem-
ügyi m. kir. minister ur ó excellenciája az 1891
évi április hó 18-án kelt 9504/I. számú rendelete-
tével a hanusfalú-giráltyi törv. hatósági közuton
lévő Tapoly-híd helyreállítását 4497 frt 43 kr.
összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített mun-
kálatok fogamatosságának biztosítása céljából az
1891 év május hó 21-ik napjának d. e. 10 órá-
jára a Sáros-vármegyei m. kir. államépítészeti
hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás
hirdettetik. A versenyzni óhajtok el-
hivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehaj-
tásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett
költség után számítandó, s a részletes feltételekben
előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlati-

kat kitűzött uap d. e. 9 és fél órájig a nevezett
hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni,
mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fog-
nak vétetni A szóban forgó munkálatra vonat-
kozó műszaki művelet és részletes feltételek a
nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes
hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Kelt
Eperjesen, 1891. április hó 22. A Sáros-megyei
m. kir. építészeti hivatal.

4215 sz./VI. 90. A m. kir. pénzügyigazgatótól.
Körrendelet.

Zemplén-vmegye valamennyi közs előjáróságának.
A Dohányjövédéki kihágással vádolt Mitro-
vics Mari volt beregm. ignéczi lakos ismeretlen
helyre eltávozott.

Utasítatik az előjáróság, miszerint nevezett
egyénnek jelenlegi tartózkodási helyét a községben
és területén nyomozza és feltalálása esetén ide
azonnal jelentést tegyen.

S.-a.-Ujhely, 1891. április hó 29.

Becke,
kir. p. ü. igazgató.

Nyilt-tér*)

Dr. Hornyai Béla és dr. Bessenyei Béla uraknak
(a „köttagu“ rendezőségnek)

Helyben.

Uraim, amint megnyilatkozásukból, melyet
e lapok mult számában közzé tettek, látom, ma-

guk haraguszuk s haragjukban már a dologhoz
ppen nem tartozó historiákat pengetnek. A ki ha-
ragszik, annak nincs igaza: jegyeztek ezt meg,
uraim! Különbön Pilátusként nem mosom kezei-
met. Ujra azt mondom: amit irtam, megirtam, s
ha még egyszer kellene írnom: ugyanazt írnám.
Hogy pedig ennek, a már izetlenségig menő do-
lognak végét vessem: kijelentem, hogy bármit
írnak is ezután, arra egy betűvel sem felelek.

Végeztem!
Alá' szolgálja!

Sátoralja-Ujhelyben, 1891. évi május 2-án.

Kapás.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a
szerk.

Szerkesztőségi posta.

P. M. köszönet az újabb küldeményért! Ha megen-
gedi, kalendáriumunk számára fogjuk értékesíteni.
S. M. urnak — *Gasztyu*. Mai számunkból már elkészült.
K. S. urnak — *Havaj*. Szíves készséggel.
K. F. urnak — *Helyben*. Nyílt levelét s arra vonatkozó
nyílt válaszunkat egyidejűleg, de csak akkor adjuk ki, ha a
lapunkban még most tárgyalás alatt lévő ügy befejezést nyer.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

H I R D E T É S E K.

Tk. 977/1891. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár és Weidman
Majer végrehajthatóknak id. Guzi János örököségi végrehajtást
szenvedők elleni 84 frt 15/2 kr. és 400 frt tőkekövetelés és
jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék
(a szatropkói kir. járásbíró) területén lévő Felső-Olsva
határában fekvő a felső-olsvai 13. sz. tjkönyvben A. I. 1-32.
sorsz. alatt foglalt és Guzi Mária férj. Blaskó Jánosné, Guzi
János, Guzi Vaszily, ifj. Guzi János és Guzi Mária Demkó
Fedorné nevű álló 1/4-ad urb. telekre az árverést 350 forint-
ban ezennel megállapított kiküldötti árban elrendelte és hogy
a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi június hó 9-ik napján
délután 9 órakor Felső-Olsva község házában tartandó
nyilvános árverésen a megállapított kiküldötti árban alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsá-
rának 10%-át, vagyis 35 forintot készpénzben vagy az 1881.
LX. törvénycikk 42 ik §-ában jelzett árfolyammal szá-
mított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt
igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes ér-
tékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.
cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgá-
tatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóságnál 1891. évi márc. hó 26-án.

Lehoczky, kir. aljbíró.

Hajlandó lennék 5-600 db ju-
hot nyári legelőre elfogadni min-
den díj nélkül, csupán azért, hogy
a juhokkal földjeimet meghálaltnám.
Rosz időben a juhoknak bő istáló-
juk leend. A szives megkeresések
alólirotthoz intézendők.

Bánszka (Zempl. u. p. Vehéc)

Hladonik Gyula,

bánszakai g. k. lelkész.

Tk. 311. sz. 1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy Lipták János végrehajthatóknak Lengyel
Samu végrehajtást szenvedők elleni 2060 ft tőkekövetelés és jár.
iránti végrehajtási ügyében a s.-ujhelyi kir. törvényszék (a gál-
szécsi kir. járásbíró) területén lévő, Cselej községében
fekvő a cseleji 26. sz. tjkvben A. I. 3., 6., 7., 8. sor 181/b.
165., 183., 188. hr. sz. a. 1/2 részben Lengyel Samu illető in-
gatlankra 860 frt, — a cseleji 57. sz. tjkvben A. I. 1. 2. sor
166/a. 182. hr. sz. a. 1/2 részben Lengyel Samu illető in-
gatlankra 372 frtban, — a cseleji 65. sz. tjkvben A. I. 1. sor,
596/a. hr. sz. a. Lengyel Samu illető ingatlanra 273 frtban,
— a cseleji 141. sz. tjkvben A. I. 1. 2. sor 59. 60. hr. 15.
ö. i. sz. a. s Lengyel Samu illető ingatlanokra 272 frtban
ezennel megállapított kiküldötti árban az árverést elrendelte, és
hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi július hó 1-
ső napján délelőtti 10 órakor Cselej község házában tartandó
nyilvános árverésen a megállapított kiküldötti árban alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsá-
rának 10%-át, vagyis 86 forintot, 37 ft 20 krt, 27 frt 30
krajczárt és 27 forint 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881.
november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi
hatóságnál 1891. évi február hó 12-ik napján.

Nádas, kir. aljbíró.

Eladandó birtok.

Nagyméltóságú idős Gróf Almássy
Kálmán és birtoktársai közös tulajdonát
képező, Zemplén-vármegyebeli **Ladmoz**
községe határában fekvő és mintegy 39
catastr. hold terjedelmű szántóföld, rét s
legelő-birtok Ladmoz községében, a bíró
házánál, 1891. évi május hó 10-én délután
3 órakor nyilvános árverésen örökáron el
fog adatni.

Az árverezők a kiküldötti ár 20%-át,
az árverés megkezdése előtt, a helyszínen
bánatpénzzel készpénzben letenni tartoznak.

Az árverési feltételek alólirotnál S.-a.-Uj-
helyben betekintheők.

S.-a.-Ujhelyen, 1891. évi április 23-án.

Bydeskúty Sándor,

közös meghatalmazott.

Tk. 1281. szám

1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy Bulyi Dezső kassai lakos végrehajthatóknak
özv. Vágó Istvánné szül. Borbély Julianna végrehajtást szenvedők
elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehaj-
tási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi
kir. bíróság) területén lévő Kis-Toronya községe határában
fekvő, a kis-toronyai 269. sz. tjkvben 850. hr. sz. a. foglalt
dézsmás szőlőtől Vágó Istvánné szül. Borbély Juliannát illető
1/4 részre az árverést 432 frtban ezennel megállapított kiküldötti
árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az
1891. évi július hó 15-iken délelőtti 9 órakor K.-Toronyán
a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított
kiküldötti árban alól is el fog eladatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsá-
rának 10%-át, vagyis 43 forint 20 krajczárt készpénzben vagy az
1881. évi LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal szám. 1881. és az
nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rend. 8-ik §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldötti kezéhez le-
tenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bán-
atpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabá-
lyszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt a kir. trvszék, mint tkkvi hatóságnál S.-a.-Ujhely-
ben, 1891. ápr. hó 4-én.

Kolos, kir. trvszki bíró.

Tk. 3306. sz. 890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság kö-
zhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatóknak Kup-
csik Mátyas és Kupcsik Miksa végrehajtást szenvedők elleni
208 frt 93/2 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehaj-
tási ügyében a tokaji kir. járásbíró területén lévő, O.-Liszka
községében fekvő, az 6-liszka 965. sz. tjkönyvben A. I. 227. hr.
sz. a. Kupcsik Mátyas és Kupcsik Miksa tulajdonánál írott 244.
öi. sz. ház b-e-l-ség, az ehhez tartozó legelő és erdő illetősé-
gél egészen 430 frt, ugyanezen tjkvben A. I. 2942. hr. sz. a.
fenti tulajdonosok nevére írott rét a közpádlőben 54 frt és
végre ugyanazon tjkönyvben 1271. hr. sz. alatt fenti tulajdono-
sok tulajdonánál írott szőlő és szántóföld a Butler-dűllőben
412 frtban ezennel megállapított kiküldötti árban az árverést
elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi
július hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor O.-Liszka község há-
zában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldötti
kiküldötti árban alól is k-ön-külön eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsá-
rának 10%-át vagyis 43 frt 20 krt, 41 ft 20 krt készpénzben,
vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jegyz. árfolyam. szám. és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri ren-
delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Tokajban, a kir. bíróság, mint tkkvi hatóságnál
1890. évi november hó 6-án.

Láczay, kir. járásbíró.

Eladó

egy Hornzbi- és egy Schutleworth-féle hasz-
nált, de még egészen jó karban lévő
cséplőgép.

A gépek megtekinthetők: a Hornzbi-
féle Klein Nándor béla-tanyai, a Schutle-
worth-féle pedig csörgői gazdaságában.

Tk. 3307. sz./1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint tkknyvi hatóság kö-
zhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatóknak özv.
Tóth Istvánné szül. Meleg Borbála végrehajtást szenvedők el-
leni 71 ft 29 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehaj-
tási ügyében a tokaji kir. járásbíró területén lévő, Tokaj
községében fekvő, a tokaji 857. sz. tjkvben A + 650. hr. sz.
a. özv. Tóth Istvánné szül. Meleg Borbála tulajdonánál írott
házbelsőség az ehhez tartozó legeltetési joggal együtt egészen
612 ft 36 kr., — a tokaji 857. sz. tjkvben a tokaji 49. sz.
tjkvbe átvettett A + 1222. hr. sz. a. id. Borbély József és
ifj. Borbély József tulajdonánál írott rét, a Körtvélyes dűllőben
egészben, 113 frt, — és a tokaji 49. sz. tjkvbe átvettett
A + 1695. hr. sz. a. id. Borbély József és ifj. Borbély József
tulajdonánál írott rét a bodrogközi dűllőben egészen 56 fo-
rintban ezennel megállapított kiküldötti árban az árverést elren-
delte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi
július hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor a tokaji kir. jbi-
ró, mint tkkvi hatóság hivatalos helyiségében tartandó
nyilvános árverésen a megállapított kiküldötti árban alól is külön-
külön eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsá-
rának 10%-át, vagyis 61 forint 23 krajczárt, 11 forint 30 kraj-
czárt és 5 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. tv. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-minis-
teri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a
kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-
séről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Tokajban, a kir. bíróság, mint telekkönyvi ha-
tóságnál 1890. évi november hó 6-ik napján.

Láczay, kir. jbiró.

Legelő,

mint egy 150 db marha és csikó részére
kapható a sárospataki első csoport gazda
közönség közös legelőjén. A szarvasmar-
háért 5 frt, az egy éves borjuért 2 frt 50
kr., csikókért korkülömbőség nélkül 6 frt
fizetendő.

Megjegyeztetik, hogy az eddigi ren-
detlen adminisztráció tökéletesen ki van
zárva, és a testület vagyona, egy a lege-
lője is a legszigorubb felügyeletem alatt
lelkiismeretes becsületességgel kezeltek;
miért is felhívom a tiszt. gazdaközönséget,
miszerint az esetleg szükségelt legelőért
teljes bizalommal forduljanak az első cso-
port birtokosság kezelő hivatalához.

Sárospatakon, 1891. április 29-én

Bogyay Zsigmond,

az I-ső csoport
birtokosság választmányának elnöke.

Fürdő-megnyitás.

Az erdőbényei erős vasgálicz és timsós tartalmu gyógyfürdő, 1891. május 1-én megnyitott.

Kiváló sikerrel használható: görvélykóros, csúzos, kősvényes bántalmaknál; ily természetű idegzsóbaknál, izületdaganatoknál, izületmerevségnél, csonthártyalobnál, izombénulásoknál, bőrbántalmaknál A női ivarszervek betegségeiben, minők: rendellenesség, kifolyások, méh körüli izzadmányok, hólyaghurut, hólyaggyengeség, sápkór, vérhiány, ideges gyengeség és ideges izgatottság, szintén kitűnő gyógyhatása van.

Kellemes, enyhe, egyenletes, élenyudus, por- és szélmentes hegyi légkörénél fogva, üdülő gyógymenhely idült torok-, légeső-, tüdő-, fül- és szembántalmakban s malavia-lázban szenvedők részére.

Orvosi rendelésre kaphatók és alkalmazhatók: bényei vastimföld, póstyéni kén-iszap, franzensbadi lápföld- és lápsó-, erzsébet-sófürdői sókivonat-fürdők; massage-, savó- és tejgyógy mód.

Ivó gyógymódhoz folyvást készletben van friss töltésű bárcfai, franzensbadi, roncegnói, levigói, halli, csizi, lipiki, karlsbadi, marienbadi, luhi, mohai, gleichenbergi, seltersi s budai ásványvizek.

A t. vendégek használatára s rendelkezésére áll 30 átjavitott csinos, egészséges szoba 10 porcellán-, 50 fakáddal.

Építettett új tágas étterem, olvasó szoba. Szórakoztatásra szolgálak lovak, kölesönkönyvtár, zongora, naponkinti térzene, függő s dobó tekepálya, czéllövő tér; bővített sétány, kényelmes padokkal ellátva, honnan emelkedő árnyékos erdei utak.

Jó, izletes és olcsó konyha, és pontos kiszolgálásról kezesség nyújtatik.

Új izraelita s izletes ételeket szolgáltató vendéglős van alkalmazva.

Helyben van posta, kézi gyógytár. Fürdőorvos: dr. Kun Zoltán. Vasuti s táviratállomás Liszka-Tolcsván (Zemplénmegye), hol kocsi mindig kaphatók. A fürdőhöz onnan kis óra alatt, jó országuton juthatni.

Minden felvilágosítást készségesen nyújt

Schwinger Sándor,
fürdő-bérlő.

Nagy Boceki
vasuti állomástól
3/4 órányi távolságra.

Gyertyanliget

(KABOLA-POLYÁNA)

GYÓGYFÜRDŐ.

(Máramaros megyében).

Évad

május hó 15-étől
szept. hó 30-áig

Fürdő, ivó és tejkúra, klimatikus gyógyhely és hidegviz intézet (massage és villamozással).

Gyertyanliget hirneves, pompás szep fekvése által csodálatosan védett por- és szélmentes helyen, 1600 lábnyi tengerföldtől magasságban. Levegője hegyi, élenyudus, tiszta és felette egészséges. Vasas, savanyv vizei igen kellemetes izűek, könnyen emészthetők és gyors hatásuk. Az ujonnan épült, modern berendezésű **hidegviz gyógyintézetében a Prissnitz-féle kúra**, megfelelő diatával alkalmaztatik. Kiváló siker: **vérzegényekneké — sápkór — minden női bántalmak, idegség,** (különösen **ingyongoság** neurasthenia), **gyomor és bélbajok, változásnál** stb. Lakások, új építkezések folytán biztosítva vannak' A szobabeli kiszolgáltatás az igazgatóság által biztosítva van és felügyelete alatt áll. (Az élelmezés minden igényt kielégíteni képes. Az árak mérsékelték. Az elő- és utó-évadban 20%-al olcsóbb.) Prospectust kívánatra bérmentve küld és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál **A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.**

1-3

A felséges királyi család kedvencz itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitűnőbb savanyuviz.

Kitűnő borviz.

Nagyhatásu gyógyital a légzési, emésztési és vizező szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, amelyeknél az orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

Főraktár S.-a.-Ujhelytt Grünbaum és Klein és Szentgyörgyi Vilmos uraknál.
Országos főraktár: Budapesten Bauer Lajos és Testvére.
V. Arany János utca 9. sz. 1-6

Kapható mindenütt.

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.

Elterjedte és kedvelte az egész földgömbön.

SZŐLLŐSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár.-olaj
nagy raktára. 18

Hirdetmény.

A sárospataki kendertermelő szövetkezet feloszlása az 1890. december 31-én tartott közgyűlés által kimondatván és a S.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság 1597/891. p. számú végzésével czégnel törlese elrendeltetvén, a kereskedelmi törvény 249 §-a értelmében alulirt igazgatóság a szövetkezet felosztását azon felhívással bocsajtja köztudomásra, hogy mindazok kik bármily czímen a szövetkezet ellen követelést formálhatni vélnének ezen igényeiket e hírdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt a törvényes jogkövetkezményeik terh mellett érvényesíteni köteleségüknek ösmerjék.

Kelt Sárospatakon, 1891. április hó 24-én.

2-3

Az igazgatóság.

Az Éwa-házban egy nagy pinczeház, esetleg raktári helyiségnek minden percben kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A csalogány-utczai utcára szolgáló 2 szoba, 1 előszoba, konyha s a többi szükséges mellék helyiségek ből álló lakás minden órában bérbe adó.

Szeghy Ágoston.

Hirdetmény.

Varannón a néhai Csiszár István tulajdonához tartozott, a vásártérrel szemben fekvő s jókarban lévő 4 lakszoba, előszoba, mindennemű mellék és gazdasági (cseléd lakók) épületekkel ellátott, továbbá az országut mentén fekvő nagy kiterjedésű konyha és gyümölcsös kertel egybekötött belingatlanság jutányos áron szabad kézből eladó.

Vevőknek f. évi május 30-áig bővebb felvilágosítást nyújt özv, Csiszár Istvánné Varannón,

2-2

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

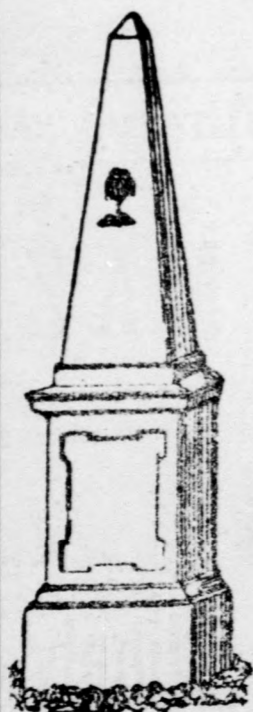
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sírkövet.

Sírkövek újabb tervezése

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

13-

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

HERCZ ZSIGMOND

gazd. gépgyára kazánműhelye és vasöntődéje
MISKOLCZON.

Ajánlja vasöntődjét mindennemű géprészek öntésére kereskedelmi öntvények, építészeti öntvények, oszlopok, minta vagy rajzszerinti elkészítésére, szóval minden e szakba vágó munkákra jutányos árak mellett.

Kitűnően berendezett gépműhelyem-ben minden gépmunkát és javítást pontosan eszközölök. 1-3

E lap mai számában közölt hirdetem szerint felosztott, sárospataki kendertermelő szövetkezet összes cselekvő vagyonát és egész üzletét

a kendertermelő gazdák kötelgyára

Sárospatakon

átvevén, ajánlja gyártmányait u. m. istráng, kötőfék, rudaló, pincze, hajó, tutaj és csiga köteleit, dohány és cser-zsinegeit, valamint kiválóan keresett s elnyuzhatlan kender-lópokrócz, futó-szőnyeg, lábtörlőit stb. stb, szóval minden a gazdaság és háztartás körében használt kender-gyártmányait a tisztelt fogyasztó közönség figyelmébe és pártfogásába.

Az igazgatóság.

2-3

Egy emeleti utcai lakás azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítást nyerhetnek Malártsik Gy. kereskedésében.

Egyetlen kísérlet által mindenki meggyőződhet arról, hogy

Zacherlin

csakugyan a leghathatósabb irtószer minden rovar ellon, mely meglepő erővel és gyorsasággal gyökeresen pusztit minden ártalmas férget és rovat.

Legalkalmasabban használható a „Zacherlin” takarékfecskendővel.

A „Zacherlin” nem kell a közönséges rovarirtó porral összetéveszteni, mert a „Zacherlin” egy oly szabadalmazott különlegesség, mely soha és sehol sem kapható másként, mint lepecsételt és „Zacherlin” névvel ellátott p. alaczkokban.

A ki tehát „Zacherlin” kíván és más, papírban csomagolt, port elfogad, az mindég csalódva lesz.

4-12

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhegyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsessy Péter, Reichard testv., Reichard Gyula, Behyna testvérek, Cs. Buday Ákos és Budán Ferencz, Bárzy Bélánál.
Homonnán: Pápay P., Szekerek A. és Walaschek Ignácznál.
Varannón: Gaál Sándor és Cseri Hermannál.

Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.
Szerencsen: Rochlitz Rezsónél.
Tokajon: Reiner D., Olay Lajos, Deka Soma, Czigány Béla, Grosz Izrael és Frisch Vilmos.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen, Glück Mór és Tolvay Imrénél.
Tállya: Sichermann Jac. és fiaival.

Legelső helyekről beszerzett francia és magyar Cognacok, rumok és arrakok.

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, esemege-, bor-, tea-, rum-, Cognac-, ásványvíz- és magkereskedése
Sátoralja-Ujhelyben (fő-piacz).

Alapított 1864-ik évben.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek a jelenlegi tavaszi évadra dús felszerelt kitűnő minőségű gazdasági- konyhakerti- és virágmagvak raktárát, melyeknek beszerzésénél, mint mindig, ugy ez idén is igen nagy gondot fordított. Erre vonatkozólag kívánatra ajánlatokkal készséggel szolgál.

Továbbá:

Uj termésű kávék:

Ceylon kit. finom nagyszemű	2 ft 20 kr.	Carolina itáliai	36 kr.
Arany Jáva kit. finom	2 ft 30 kr.	Glacé AAA itáliai	32 kr.
Mocca valódi arab	2 ft 20 kr.	» finom »	28 kr.
Cuba kit. finom	2 ft 10 kr.	Japan igen finom	26 kr.
Portorico kit. fin. nagyszemű	2 ft — kr.	» finom »	24 kr.
Santos finom	1 ft 80 kr.	Rangoon I.	20 kr.
Gyöngy Ceylon kit. finom	2 ft 30 kr.	» II.	18 kr.
		» III.	16 kr.

Ph. Suchard csokoládé csomagja 35 krtól 1 frtig.

Cacao többféle minőségben.

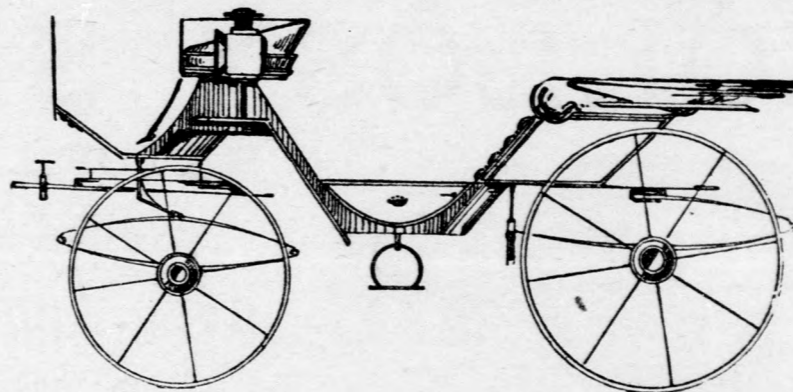
Cukor legelsőbbrendű, legolcsóbb áron számítva.

Igen szép válogatott levantini-, zimocca-fürdő- és ló szivacsok 10 krtól 4 frtig.

Pipere szappanok nagy választékban.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Valódi és legtisztább ízű szomorodni-, aszú- és egri vörös borok igen csinosan felszerelt palaczkokban, legjutányosabb áron kaphatók.

HIRDETMÉNY.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő

kocsi gyártó műhelyemben

készletben lévő mindennemű kocsikat és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehezebb szekereket, valamint könnyű magyar és lengyel formájú homokfutó szekereket különféle kivitelben és leszállított áron adok el.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

Kulits János,

1-

kocsi gyártó.

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Galsur)

Bécsből

legkitűnőbb mázó-szer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft 1.35 kr. — 1 kispalack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., 7-8

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Megrendelések oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Resselgassa 5. intézendők. Egy kilos csomag ára 6 ft.